

Bruselj, 29. november 2023
(OR. en)

16204/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0438(COD)

ENFOPOL 523
JAI 1592
IXIM 236
COPEN 426
SCHENGEN 72
CODEC 2342

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	28. november 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 754 final
Zadeva:	Predlog - UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o okrepitvi policijskega sodelovanja v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, o okrepitvi Europolove podpore pri preprečevanju teh kaznivih dejanj in boju proti njim ter spremembi Uredbe (EU) 2016/794

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 754 final.

Priloga: COM(2023) 754 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.11.2023
COM(2023) 754 final

2023/0438 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o okrepitvi policijskega sodelovanja v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, o okrepitvi Europolove podpore pri preprečevanju teh kaznivih dejanj in boju proti njim ter spremembi Uredbe (EU) 2016/794

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Tihotapljenje migrantov je kriminalna dejavnost, ki ne spoštuje človekovega življenja in pri prizadevanju za dobiček ljudem odvzema dostojanstvo ter krši njihove temeljne pravice in spodbija cilje EU na področju upravljanja migracij.

Preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima sta prednostni nalogi Evropske unije in ključna za celovito obravnavo nedovoljenih migracij. Kriminalne mreže izkoriščajo obup ljudi ter prek kopenskih, morskih in zračnih poti olajšujejo nedovoljene migracije, pri čemer ogrožajo življenja ljudi in si na vse načine prizadevajo za čim večji dobiček.

Predsednica Ursula von der Leyen je v govoru o stanju v Uniji 13. septembra 2023 pozvala k okrepitevi vseh orodij, ki jih ima Unija na voljo za učinkovit boj proti tihotapljenju migrantov, in sicer s posodobitvijo sedanjega zakonodajnega okvira, ki je deloma star že več kot 20 let, okrepitevijo upravljanja, kar zadeva tihotapljenje, in vloge agencij EU, zlasti Europol, ter okrepitevijo sodelovanja med agencijami na področju pravosodja in notranjih zadev, državami članicami in partnerskimi državami pri reševanju tega vprašanja na svetovni ravni. Poudarila je tudi, da je treba pri reševanju tega svetovnega izziva sodelovati s partnerji, zato Komisija organizira mednarodno konferenco za vzpostavitev svetovnega zavezništva s pozivom k ukrepanju v boju proti tihotapljenju ljudi.

Tihotapljenje migrantov v Evropsko unijo in znotraj nje dosega nove razsežnosti, ker se povpraševanje večja zaradi pojava novih in zaostrovanja obstoječih kriz, zlasti gospodarskih recesij, okoljskih izrednih razmer, ki jih povzročajo podnebne spremembe, ter konfliktov in demografskega pritiska v številnih tretjih državah. Zaradi tihotapljenja migrantov se povečuje število nedovoljenih prihodov v EU: leta 2022 je bilo na zunanjih mejah EU zabeleženih 331 000 nedovoljenih vstopov, kar je 66 % več kot v letu pred tem in tudi raven, ki je bila nazadnje presežena leta 2016¹. Leta 2023 je bilo do konca septembra na zunanjih mejah EU zabeleženih približno 281 000 nedovoljenih prehodov meje, kar je 18 % več kot v istem obdobju leta 2022. To sovпада s povečanjem tihotapskih dejavnosti, kar dokazuje nov rekord: leta 2022 je bilo Evropski agenciji za mejno in obalno stražo (Frontex) prijavljenih več kot 15 000 tihotapcev migrantov². Zaradi porasta nedovoljenih prihodov in različnih svetovnih kriz, ki so prizadele vrsto držav izvora in tranzita, je mogoče pričakovati stalno visoke, morda celo čedalje večje migracijske tokove v Evropo ter s tem povezane kriminalne dejavnosti tihotapljenja.

Ocenjuje se, da več kot 90 % migrantov brez urejenega statusa, ki prispejo v EU, to stori s pomočjo tihotapcev, ki so večinoma organizirani v kriminalnih združbah. Poleg tega tihotapske mreže s kriminalnimi dejavnostmi ustvarjajo znaten dobiček, ki se giblje med 4,7 in 6 milijardami EUR letno³. Odločno odzivanje na dejavnosti tihotapcev je zato bistveno za zmanjšanje nedovoljenih migracij. Ocenjuje se, da je zaradi dejavnosti neusmiljenih

1 Analiza tveganja agencije Frontex za obdobje 2023–2024.

2 Analiza tveganja agencije Frontex za obdobje 2023–2024.

3 Global study on smuggling of migrants (Urad Združenih narodov za droge in kriminal, 2018).

tihotapcev migrantov od leta 2014 umrlo več kot 28 000 ljudi⁴, predvsem na morju.

Približno polovica mrež za tihotapljenje migrantov, ki omogočajo nedovoljeno gibanje znotraj EU, je vpletena tudi v druga kazniva dejanja⁵, kot so trgovina z ljudmi ter tihotapljenje drog in strelnega orožja. Organi kazenskega pregona in sodni organi se soočajo s številnimi izzivi, ki se nenehno spreminjajo: tihotapci hitro spreminjajo in prilagajajo svoje načine delovanja; migranti ter organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj so vse bolj izpostavljeni grožnjam in nasilju⁶; tihotapce, ki se skrivajo v državah zunaj EU, je težko odkriti in prijeti; tihotapci uporabljajo širok spekter prevoznih sredstev, med katerimi so za plovbo neprimerna vozila, ki so manj zaznavna (kot so ribiški čolni in improvizirani kovinski čolni), cestna vozila, v katerih so migranti skriti tako, da je njihovo življenje v nevarnosti, ter komercialni in čarterski leti, ki se vse pogosteje uporabljajo za prevoz migrantov v države, ki so blizu EU ali z njo mejijo in iz katerih migranti nato poskušajo nedovoljeno vstopiti v EU⁷; tihotapci v vseh fazah procesa uporabljajo digitalna orodja, in sicer na spletu oglašujejo tihotapske storitve, poti in cene ter storitve ponarejanja dokumentov; tihotapci uporabljajo kriptovalute, elektronski denar ali druge neuradne oblike plačila (npr. *hawala*)⁸.

Boj proti tihotapljenju migrantov je bistven za razbitje mrež organiziranega kriminala, ki povzročajo kršitve človekovih pravic in smrti, ter za boj proti porastu nedovoljenih migracij v EU. Za celovit in trajnosten pristop k migracijam je potrebna kombinacija zanesljivih in učinkovitih ukrepov, s katerimi bomo dopolnili vzajemno koristna partnerstva z državami izvora in tranzita, obravnavali temeljne vzroke migracij, zlasti nedovoljenih migracij, ter se hkrati borili proti organiziranemu kriminalu, vključno s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi. Preprečevanje tihotapljenja migrantov in boj proti njemu sta v središču celovitega pristopa novega pakta o migracijah in azilu¹ k migracijam.

Ta predlog uredbe je del svežnja ukrepov, namenjenih posodobitvi in okrepitvi obstoječega pravnega okvira ter zagotovitvi ustreznih pravil Uniji. Spremlja ga predlog direktive o preprečevanju pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju ter boju proti njej. Z navedenim predlogom se uvaja sodoben instrument kazenskega prava EU za jasno opredelitev in učinkovito kaznovanje organiziranih kriminalnih mrež, odgovornih za tihotapljenje migrantov, uskladitev kazni, pri katerih se upošteva teža kaznivega dejanja, izboljšanje sodne pristojnosti, krepitev virov držav članic za obravnavanje in preprečevanje tihotapljenja migrantov ter izboljšanje zbiranja podatkov in poročanja.

Ta sveženj je predstavljen na dan mednarodne konference, s katero se začneja svetovno zavezništvo za boj proti tihotapljenju migrantov. Komisija s to konferenco vzpostavlja okvir za tesno politično sodelovanje z mednarodnimi partnerji, saj poziva k skupnim zavezam in ukrepom za skupni boj proti tihotapljenju migrantov po vsem svetu.

Z navedenimi tremi pobudami se dopolnjujejo obstoječe pobude na področju boja proti tihotapljenju migrantov in izvaja prenovljeni akcijski načrt EU za boj proti tihotapljenju (2021–2025), in sicer s posodobitvijo obstoječega pravnega okvira EU za kaznovanje tihotapcev migrantov, ki delujejo na migracijskih poteh, in določitvijo novega sodobnega, pravnega, operativnega in mednarodnega okvira za sodelovanje na področju boja proti tihotapljenju migrantov, ki bo primeren za prihodnost.

Ta predlog uredbe je del usklajenega svežnja, ki vključuje tudi zgoraj navedeni predlog

4 IOM, projekt v zvezi s pogrešanimi migranti (<https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>).

5 Ocene Europol.

6 Europol Spotlight (2023), Criminal Networks in Migrant Smuggling.

7 Analiza tveganja agencije Frontex za obdobje 2023–2024.

8 Europol Spotlight (2023), Criminal Networks in Migrant Smuggling.

direktive o preprečevanju pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju ter boju proti njej. Namen teh predlogov je posodobiti pravni okvir za boj proti tihotapljenju migrantov, da bi zagotovili potrebna pravna in operativna orodja za odzivanje na nov način delovanja tihotapcev, kot je določeno v delovnem programu Komisije za leto 2024, ki je bil predstavljen 17. oktobra 2023.

Cilj predloga

Splošni cilj predloga je okrepiti vlogo Europolu v boju proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi ter zlasti vlogo Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov.

Za okrepitev preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ima ta predlog naslednje posebne cilje.

- (1) Krepitev sodelovanja med agencijami na področju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi

Da bi omogočili učinkovitejše, pravočasnejše in bolj sistematično usklajevanje in izmenjavo informacij o boju proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi med agencijami Unije, bodo Europolov Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov sestavljali osebe Europolu in napoteni nacionalni strokovnjaki, vključeni pa bodo tudi uradniki za zvezo iz držav članic, Eurojusta in Evropske agencije za mejno in obalno stražo, ki bi morali biti za stalno napoteni v Europol, da se zagotovijo redna izmenjava informacij ter operativno sodelovanje in usklajevanje. Medtem imajo agencije na področju pravosodja in notranjih zadev priložnost za okrepitev sodelovanja na podlagi svojih mandatov in optimizacijo izmenjave informacij za boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi. Eurojust je ključen akter pri krepitvi pravosodnega odziva na tihotapljenje migrantov, saj nudi podporo pri kompleksnih kazenskih preiskavah primerov tihotapljenja migrantov, pri katerih je potrebno čezmejno pravosodno usklajevanje in se ustanovijo skupne preiskovalne skupine.

- (2) Krepitev usmerjanja in usklajevanja na ravni EU na področju boja proti tihotapljenju migrantov in trgovine z ljudmi

Da bi izboljšali strateške analize, usklajevanje in usmerjanje na ravni EU, so v predlogu določene specifične strateške naloge Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov, pri čemer je namen vzpostaviti okvir za izvajanje strateških in operativnih prednostnih nalog Unije s spremljanjem trendov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, z zagotavljanjem letnih poročil, strateških analiz, ocen groženj in najnovejših informacij o razmerah na migracijskih poteh ter s preiskovalnimi in operativnimi ukrepi. Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov se bo, da bi zagotovil učinkovito usmerjanje in usklajevanje, v zvezi s svojimi strateškimi nalogami vsaj dvakrat letno sestal s predstavniki vsake države članice, Eurojusta, Evropske agencije za mejno in obalno stražo, Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT) in Komisije. Poleg tega bo Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov izvršnemu direktorju Europolu pomagal pri zaprosilih za sprožitev preiskave kaznivih dejanj.

- (3) Izboljšanje izmenjav informacij o tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi

Na podlagi predlagane uredbe bodo morale države članice z Europolom izmenjevati več informacij o tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, vključno z biometričnimi podatki. Med drugim se bo to doseglo z zahtevo po vzpostavitvi neposrednih povezav pristojnih organov in uradnikov za zvezo za priseljevanje držav članic z Europolovo mrežno aplikacijo za varno izmenjavo informacij (SIENA). Komisija predlaga tudi, naj se Evropskemu centru za boj proti tihotapljenju migrantov naloži prepoznavanje primerov tihotapljenja migrantov ali trgovine z ljudmi, v zvezi s katerimi bi morda bilo treba sodelovati s tretjimi državami, med drugim z izmenjavo osebnih podatkov. Namen tega je podpirati izvršnega direktorja pri

odločanju o prenosu osebnih podatkov v tretje države za vsak primer posebej v skladu s členom 25(5) uredbe o Europolu.

- (4) Okrepitev virov držav članic za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima

Da bi državam članicam pomagali pri učinkovitem boju proti tihotapljenju migrantov in izmenjavi ustreznih informacij z Europolom, se predlaga, da določijo specializirane službe za boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, jim zagotovijo ustrezno financiranje, jih povežejo z aplikacijo SIENA in zadolžijo Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov, da deluje kot mreža specializiranih služb.

- (5) Okrepitev podpore Europola pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima z operativnimi projektnimi skupinami in Europolovimi napotitvami za operativno podporo

Predlagata se kodifikacija in nadaljnji razvoj koncepta operativnih projektnih skupin ter določitev novega orodja v obliki Europolovih napotitev za operativno podporo, kar bosta napredni orodji za usklajevanje ter analitično, operativno, tehnično in forenzično podporo, ki se nudi na zahtevo držav članic ali na predlog izvršnega direktorja Europola. Poleg tega bo na podlagi predloga sestavljen nabor strokovnjakov, ki delajo v državah članicah in so lahko takoj na voljo Europolu za napotitve, države članice pa bodo morale zagotoviti učinkovito izvajanje teh orodij. V operativnih projektnih skupinah lahko sodelujejo tudi tretje države, Europol pa lahko za operativno podporo osebje napoti tudi v tretje države.

Za izpolnitev teh ciljev Komisija predlaga tudi povečanje finančnih in človeških virov Europola, da bi zadostovali za operativne potrebe in bi se odpravile ugotovljene vrzeli.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je skladen z obstoječimi in prihodnjimi določbami politike o sodelovanju na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, vključno z Europolom. Za področje sodelovanja pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj so skupno pristojne EU in države članice. V zadnjih letih je bil dosežen napredek pri izboljšanju sodelovanja na področju izmenjave informacij med državami članicami ter čim večjem omejevanju možnosti za delovanje teroristov in storilcev hudih kaznivih dejanj. Po migracijski krizi leta 2015 je bila splošna arhitektura informacijskih sistemov in podatkovnih zbirk na področju pravosodja in notranjih zadev prenovljena, pri čemer je bil poudarek na interoperabilnosti. Zakonodajni okvir o boju proti terorizmu in izmenjavi informacij je bil okrepljen leta 2017 po terorističnih napadih v Evropi. Zaradi nujnih operativnih potreb po prilagoditvi spreminjajočemu se varnostnemu okolju in pozivov zakonodajalcev k večji podpori s strani Europola je bila uredba o Europolu leta 2022 okrepljena. Novi mandat Europola je začel veljati junija 2022, kar mu omogoča, da okrepi svoje strokovno znanje in operativne zmogljivosti ter tako bolje podpre države članice v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu ter terorizmu. Mandat krepi tudi okvir Europola za varstvo podatkov in nadzor Evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

Predlog pa je tudi v skladu z obstoječim pravnim okvirom EU o boju proti tihotapljenju migrantov, znanim tudi kot sveženj EU o pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju, ki ga tvorita Direktiva Sveta 2002/90/ES o skupni opredelitvi kaznivega dejanja pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju² ter Okvirni sklep Sveta 2002/946/PNZ o krepitvi kazenskega okvirja na področju preprečevanja nujenja pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju³. Poleg tega je skladen tako s prenovljenim akcijskim načrtom EU za boj proti tihotapljenju (2021–2025), v katerem se poziva k okrepitvi operativnega sodelovanja med organi držav članic EU za preprečevanje, odkrivanje in

preiskovanje kaznivih dejanj, ustreznimi agencijami EU, zlasti Europolom, ter partnerskimi državami, kar zadeva razbijanje kriminalnih mrež za tihotapljenje migrantov, kot tudi z naborom orodij za obravnavo uporabe komercialnih prevoznih sredstev za pomoč pri nedovoljenih migracijah v Evropsko unijo. Operativna partnerstva za boj proti tihotapljenju s ključnimi državami izvora in tranzita so sestavni del celovitih migracijskih partnerstev, ki jih EU razvija s partnerskimi državami. Krepitev boja proti tihotapljenju migrantov je v skupnem interesu, saj imajo izvirne, tranzitne in namembne države skupni cilj boja proti kriminalnim mrežam ter zaščitijo ljudi pred morebitnimi zlorabami in izkoriščanjem. Tihotapljenje migrantov ostaja resen izziv, ki zahteva stalno, usklajeno in skupno nadaljnjo obravnavo.

Preprečevanje tihotapljenja migrantov in boj proti njemu je ključni cilj strategije EU za varnostno unijo, strategije EU za boj proti organiziranemu kriminalu ter novega pakta o migracijah in azilu.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Kar zadeva podporo Europolu državam članicam, se pri tej zakonodajni pobudi upoštevajo politike Unije na področjih pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, zlasti vloga Eurojusta⁹ pri podpiranju in krepitvi usklajevanja in sodelovanja med nacionalnimi preiskovalnimi organi in organi pregona v zvezi s hudimi kaznivimi dejanji, ter pravosodnega sodelovanja prek skupnih preiskovalnih skupin¹⁰. V tej zakonodajni pobudi so upoštevane tudi zunanje politike Unije, zlasti delo delegacij EU in strokovnjakov za varnost v tretjih državah ter misije in operacije skupne varnostne in obrambne politike.

Ta zakonodajna pobuda v celoti upošteva ustrezno zakonodajo EU o varstvu podatkov (glej oddelek 3 o temeljnih pravicah).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga zakonodajne pobude so členi 85, 87 in 88 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). V členu 85(1) PDEU je določeno, da je naloga Eurojusta podpirati in krepiti koordinacijo in sodelovanje nacionalnih organov, pristojnih za preiskave in pregon hudih oblik kriminala, ki se nanašajo na dve ali več držav članic ali zahtevajo skupni pregon, na podlagi postopkov, ki jih izvajajo, in informacij, ki jih pošljejo organi držav članic in Europol. V členu 87(1) PDEU je določeno, da Unija vzpostavi policijsko sodelovanje, ki vključuje vse pristojne organe držav članic, vključno s policijskimi, carinskimi in drugimi specializiranimi službami kazenskega pregona, pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj. V členu 88(2) PDEU je določeno, da Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita strukturo, delovanje, področje ukrepanja in naloge Europolu. Te naloge lahko zajemajo: (a) zbiranje, hrambo, obdelavo, analizo in izmenjavo informacij, ki so jih posredovali predvsem organi držav članic ali tretjih držav oziroma služb, ter (b) usklajevanje, organizacijo in izvajanje preiskovalnih in operativnih dejanj, ki se izvajajo skupaj s pristojnimi organi držav članic ali v okviru skupnih preiskovalnih ekip, po potrebi v povezavi z Eurojustom.

⁹ Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ, PE/37/2018/REV/1 (UL L 295, 21.11.2018, str. 138).

¹⁰ Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o skupnih preiskovalnih skupinah (UL L 162, 20.6.2002, str. 1).

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

V skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5(3) PEU se ukrepi na ravni EU sprejmejo le, če države članice zastavljenih ciljev ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč se zaradi obsega ali učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni EU.

Države članice so odgovorne za vzdrževanje javnega reda in miru ter varovanje notranje varnosti¹¹, Unija pa spoštuje temeljne državne funkcije držav članic, vključno z vzdrževanjem javnega reda in miru ter varovanjem nacionalne varnosti¹². Ker so huda kazniva dejanja in terorizem pogosto nadnacionalne narave, se zgolj z ukrepanjem na nacionalni ravni ni mogoče učinkovito boriti proti njim. Za kriminalne mreže, vpletene v tihotapljenje migrantov, so značilni globalno delovanje, sodelovanje in prožnost¹³. Zato so države članice odločene tesno sodelovati v okviru EU. Prizadevajo si uskladiti svoje ukrepe na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in obravnavati skupne varnostne izzive. Odločajo se za združitev virov na ravni EU in izmenjavo strokovnega znanja. Europol je kot agencija EU za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj jasen izraz tega prizadevanja držav članic, da s sodelovanjem svojim državljanom zagotovijo varnost.

Europol državam članicam zagotavlja trden okvir in napredna orodja za boj proti kriminalu, da lahko usklajujejo ukrepe na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj. Pri tem Europol služi kot informacijsko vozlišče EU v zvezi s kaznivimi dejanji, s čimer močno zmanjšuje vrzeli v kriminalističnoobveščevalnih informacijah, osredotoča pa se na podatke iz kompleksnih preiskav, ki so v teku. Europol v okviru prožne operativne podpore v realnem času zagotavlja operativne analize in operativno usklajevanje ter za skupno ukrepanje združuje ustrezne partnerje. Države članice uporabljajo svoje uradnike za zvezo pri Europolu in kanal za izmenjavo informacij, ki ga zagotavlja agencija, za izmenjavo informacij in sodelovanje pri svojih preiskavah kaznivih dejanj. Države članice združujejo vire tako, da Europolu zaupajo nalogo, naj njihove informacije obdeluje v svojih podatkovnih zbirkah in zagotovi skupno analizo. Zaradi tega je Europol v središču evropske varnostne arhitekture.

Zaradi spreminjajočih se varnostnih groženj, zlasti tihotapljenja migrantov, mora biti delo nacionalnih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj učinkovito podprto na ravni EU. Države članice se proti določenim vrstam kaznivih dejanj sicer borijo na različne načine, vendar se lahko njihovi organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj odločijo, v zvezi s čim bodo Europol zaprosili za podporo na ravni EU in v katerih skupnih pobudah bodo sodelovali. Poleg tega se organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj v vseh državah članicah soočajo z istimi spreminjajočimi se varnostnimi grožnjami. Zato je potrebno ukrepanje EU za krepitev podpore državam članicam v boju proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu, da bi lahko šli v korak s temi grožnjami.

Zgolj države članice se torej same ne bi mogle učinkovito spoprijeti z vsemi izzivi, ki jih obravnava ta predlog.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5(4) PEU morata narava in intenzivnost določenega ukrepa ustrezati ugotovljenim težavam. Vse težave, obravnavane v tej

11 Člen 72 PDEU.

12 Člen 4(2) PDEU.

13 Europol (2023), Criminal networks in migrant smuggling (Kriminalne mreže pri tihotapljenju migrantov), Europolova serija poročil Spotlight, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

zakonodajni pobudi, tako ali drugače terjajo, da se državam članicam pri njihovem učinkovitem reševanju namenijo podpora na ravni EU.

Sodelovanje in usklajevanje agencij na ravni EU na področju boja proti tihotapljenju migrantov in trgovine z ljudmi je treba povečati in utrditi; z okrepitevijo sodelovanja in usklajevanja Europol, Evropske agencije za mejno in obalno stražo ter Eurojusta ter z ustanovitvijo Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov in določitvijo njegovih nalog in sestave bodo agencije EU lažje zagotavljale, da bosta tihotapljenje migrantov in trgovina z ljudmi na ravni EU obravnavana uspešneje in učinkoviteje kot na nacionalni ravni.

Na ravni EU je treba okrepiti strateško usmerjanje in usklajevanje v zvezi s temi kaznivimi dejanji, da bi omogočili ciljno usmerjene strateške analize, usmerjanje in usklajevanje preiskovalnih in operativnih ukrepov na ravni EU in med državami članicami. Z ustanovitvijo Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov ter določitvijo njegovih nalog in sestave bo boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi uspešnejši in učinkovitejši tako na ravni EU kot na nacionalni ravni.

Izmenjavo informacij o tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi med državami članicami in z Europolom, pa tudi s tretjimi državami, je treba okrepiti in povečati njeno sistematičnost, da bo obravnavanje tihotapljenja migrantov na ravni EU uspešnejše in učinkovitejše; to se bo zagotovilo zlasti z izrecno vključitvijo obeh kaznivih dejanj v splošno obveznost držav članic glede izmenjave informacij, z zadolžitvijo Europol, da v skladu z obstoječimi zaščitnimi ukrepi za obdelavo biometričnih podatkov uspešno in učinkovito obdeluje biometrične podatke v podporo državam članicam, in z vzpostavitvijo mrežne aplikacije za varno izmenjavo informacij (SIENA).

Kar zadeva nacionalne strukture za boj proti tihotapljenju migrantov, kot je že poudarjeno v prenovljenem akcijskem načrtu EU za boj proti tihotapljenju (2021–2025), nimajo vse države članice potrebnih struktur na nacionalni ravni za boj proti tihotapljenju migrantov in za učinkovito sodelovanje z Europolom. To vrzel je mogoče na ravni EU odpraviti učinkoviteje in uspešneje kot pa na nacionalni ravni, in sicer z določitvijo, da bi morale države članice imenovati specializirane službe za boj proti tihotapljenju migrantov in te specializirane službe povezati z aplikacijo SIENA, ter s pooblastitvijo Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov, da deluje kot mreža specializiranih služb.

Okrepiti je treba podporo, ki jo Europol v boju proti tihotapljenju migrantov državam članicam zagotavlja na terenu. To potrebo je mogoče na ravni EU obravnavati učinkoviteje in uspešneje kot pa na nacionalni ravni, in sicer z ustanovitvijo operativnih projektnih skupin in Europolovimi napotitvami za operativno podporo.

Europol ima kot agencija EU za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj dobro izhodišče za zagotavljanje te podpore na ravni EU. Izkazal se je za zelo učinkovitega pri podpiranju nacionalnih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj v boju proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu, zlasti proti tihotapljenju migrantov. Za države članice to predstavlja prednost z vidika jasnih sinergij in ekonomije obsega, med drugim zaradi možnosti uporabe nabora strokovnjakov in specializirane podpore s strani Europol ali zaradi strokovnega znanja, ki ga lahko državam članicam zagotovi specializiran center, kakršen je Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov. Države članice v zvezi z razvijajočimi se varnostnimi grožnjami, kot je tihotapljenje migrantov, pričakujejo in na operativni ravni potrebujejo enako raven podpore Europol.

Sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj na ravni EU v okviru Europol ne more nadomestiti različnih nacionalnih politik na področju notranje

varnosti ter tudi ne more nadomestiti dela nacionalnih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj. Ta podpora na ravni EU ne vpliva na razlike v pravnih sistemih in tradicijah držav članic, kot so priznane v Pogodbah¹⁴.

- **Izbira instrumenta**

V skladu s členom 88(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije in glede na to, da je mandat Europol določen v Uredbi (EU) 2016/794, je treba okrepitev Europolovega mandata, kar je del tega predloga, izvesti z uredbo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Tihotapljenje migrantov postavlja izzive organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, zlasti zaradi prožnosti in kompleksnosti vpletenih kriminalnih mrež ter njihove sposobnosti prilagajanja dinamiki nedovoljenih migracij in odzivom navedenih organov. Europol in države članice so te izzive dobro opredelili ter o njih razpravljali na zasedanjih Sveta za pravosodje in notranje zadeve ter Evropskega sveta. O vlogi Euopola v boju proti tihotapljenju migrantov se je razpravljalo v Svetu in Europolu, vključno z njegovim upravnim odborom. Poleg tega je bilo v posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča iz leta 2021 o Europolovi podpori v boju proti tihotapljenju migrantov ugotovljeno, da je treba okrepiti Europolovo vlogo v tem boju, zlasti da se mu omogoči uporaba vseh ustreznih zunanjih virov informacij, vključno z biometričnimi podatki, in da se okrepi izmenjava podatkov s partnerji¹⁵.

Poleg tega so službe Komisije z vprašalnikom, poslanim državam članicam, zbrale potrebne informacije in mnenja o ustreznosti, uspešnosti, učinkovitosti, skladnosti in dodani vrednosti EU, ki jo prinaša ta zakonodajna pobuda, da bi opredelile operativne potrebe in vrzeli v zvezi Europolovo podporo na področju tihotapljenja migrantov ter druge potrebe in priložnosti v zvezi s krepitvijo Europolovih pooblastil. Poleg tega so se službe Komisije po razpravah v Delovni skupini za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj v okviru namenske virtualne delavnice 14. novembra 2023 na strokovni ravni posvetovali z državami članicami. Države članice so na splošno podprle krepitev Europolovih pravnih pooblastil na področju preprečevanja tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boja proti njima.

V postopku posvetovanja z deležniki je bilo ugotovljeno, da je ukrepanje na ravni EU potrebno na petih področjih, ki so: (a) medagencijsko sodelovanje na področju tihotapljenja migrantov, (b) strateško usmerjanje in usklajevanje na področju boja proti tihotapljenju migrantov, (c) izmenjava informacij, (d) nacionalne strukture, specializirane za boj proti tihotapljenju migrantov, in (e) Europolova operativna podpora na terenu.

Rezultati posvetovanj so se vključevali med celotnim postopkom priprave zakonodajne pobude.

- **Ocena učinka**

Ta zakonodajni predlog ni podprt z oceno učinka, saj Komisija skorajda ali sploh ni imela drugih možnosti, zlasti zaradi nujnih operativnih potreb po izboljšanju podpore, ki jo Europol nudi državam članicam v boju proti tihotapljenju migrantov. Kljub temu pa predlog temelji na dokazih, zbranih v posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča iz leta 2021 o

¹⁴ Člen 67(1) PDEU.

¹⁵ Podpora Euopola v boju proti tihotapljenju migrantov: Europol je cenjen partner, vendar uporaba virov podatkov in merjenje rezultatov nista zadostna. Evropsko računsko sodišče, 2021.

Europolovi podpora v boju proti tihotapljenju migrantov, in povratnih informacijah, prejetih med posvetovanji z deležniki.

- **Temeljne pravice**

Pri obdelavi osebnih podatkov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj na splošno in zlasti pri podpori, ki jo nudi Europol, je treba zagotoviti popolno skladnost s temeljnimi pravicami, kot so določene v Listini o temeljnih pravicah, zlasti pravicama do varstva osebnih podatkov¹⁶ in spoštovanja zasebnega življenja¹⁷. V tem predlogu so te pravne zahteve v celoti upoštevane.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ta zakonodajna pobuda bi vplivala na proračun in kadrovske potrebe Europola. Ocenjuje se¹⁸, da bi bilo za celotno obdobje sedanjega večletnega finančnega okvira 2021–2027 potrebnih še približno dodatnih 50 milijonov EUR in približno 50 dodatnih delovnih mest. S tem se bo zagotovilo, da bo imel Europol potrebne vire za celovito in učinkovito izvajanje novih nalog, opisanih v členih 5 in 6 te uredbe, ter revidiranega mandata. Nove naloge Europola, določene v tem zakonodajnem predlogu, bi zato terjale dodatno finančno in kadrovsko okrepitev v primerjavi s sredstvi, ki so bila namenjena v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, v katerem je bilo predvidenih dodatnih 160 začasnih uslužbencev, kar je pomenilo stroške v višini 114 milijonov EUR, in skupni dodatni prispevek EU v višini 178 milijonov EUR v proračun Europola. Ta zakonodajna pobuda državam članicam omogoča tudi, da neposredno prispevajo v proračun Europola, kadar je to potrebno in kadar to zahtevajo obstoječe ali nove naloge.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Spremljanje in ocenjevanje okrepljenega mandata Europola bi se večinoma izvajalo z ustreznimi mehanizmi iz obstoječe uredbe o Europolu. V členu 68 je določeno ocenjevanje, s katerim se presodijo predvsem vpliv, uspešnost in učinkovitost Europola ter njegovih delovnih praks, obravnavajo pa se lahko tudi morebitna potreba po spremembi strukture, dejavnosti, področja delovanja in nalog Europola ter finančne posledice vsake take spremembe. Poleg tega ocenjevanja bo Komisija zbirala podatke tudi prek svojega predstavnika na sestankih upravnega odbora Europola in v okviru nadzora dela Europola, ki ga izvaja skupaj z državami članicami (člen 11).

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

V tej zakonodajni pobudi se predlaga naslednje:

- ***Pravna vzpostavitev Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov v okviru Europola in okvira upravljanja za reguliranje in podpiranje njegovih dejavnosti:*** z zakonodajno pobudo se ustanavlja Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov, ki bo center specializiranega strokovnega znanja Unije za boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi. Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov bi moral biti osrednja točka za podporo državam članicam

¹⁶ Člen 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

¹⁷ Člen 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

¹⁸ Na podlagi Europolovega kadrovskega načrta za leto 2023 in dodelitve sredstev po dejavnostih iz programskega dokumenta Europola za obdobje 2023–2025.

pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima, v zvezi s čimer bi moral izvajati posebne strateške in operativne naloge (člen 3).

- ***Sestava Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov:*** zakonodajna pobuda določa sestavo Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov in posebnih subjektov, ki bi morali biti vključeni v izvajanje njegovih nalog, tako za namene strateške analize kot za namene operativne in tehnične podpore pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima. Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov bi morale podpirati vse druge ustrezne notranje strukture Europolu (člen 4).
- ***Opredelitev strateških in operativnih nalog Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov:*** zakonodajna pobuda določa podrobne naloge centra, kar zadeva strateške analize ter operativno in tehnično podporo za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima. Na strateški ravni te naloge vključujejo zagotavljanje strateških analiz in ocen ogroženosti, podporo operativnemu izvajanju strateških in operativnih prednostnih nalog, podpiranje usklajevanja, sodelovanja in izmenjave informacij, spremljanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter pripravo letnih poročil. V zvezi s tem bo Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov tudi vsaj dvakrat letno sklical sestanek subjektov, zastopanih v centru, da bi zagotovil učinkovito usmerjanje in usklajevanje na ravni Unije. Naloge Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov na operativni ravni vključujejo usklajevanje, organizacijo in izvajanje preiskovalnih in operativnih ukrepov, namenjenih podpori in krepitvi ukrepov pristojnih organov držav članic, podpiranje tako dejavnosti čezmejne izmenjave informacij ter čezmejnih operacij in preiskav držav članic kot tudi skupnih preiskovalnih skupin in operativnih projektnih skupin ter prepoznavanje primerov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, pri katerih bi lahko bila potrebna obsežna operativna podpora (člena 5 in 6).
- ***Določitev imenovanja specializiranih služb pristojnih organov držav članic za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima:*** zakonodajna pobuda določa, da bi morala vsaka država članica določiti eno ali več specializiranih služb za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima, tudi s preiskavami kaznivih dejanj, ter zagotoviti, da te službe zbirajo vse ustrezne informacije in jih prek aplikacije SIENA čim prej izmenjajo z Europolom in drugimi državami članicami (člen 8).
- ***Zagotovitev potrebnih naprednih orodij Europolu za podporo državam članicam pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in drugih kaznivih dejanj, ki spadajo med pristojnosti Europolu, ter boju proti njim:*** v zakonodajni pobudi so kot usklajevalni mehanizmi določene operativne projektne skupine, ki jih ob podpori Europolu vzpostavijo države članice za izvajanje skupnih, usklajenih in prednostnih dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij in preiskav kaznivih dejanj, zlasti v zvezi s kriminalnimi mrežami in skupinami ter posameznimi kriminalnimi akterji. V zakonodajni pobudi so določene minimalne zahteve o dejavnem in pravočasnem sodelovanju držav članic, na primer o zagotavljanju vseh ustreznih informacij Europolu, ter obveznost Europolu, da članicam zagotavlja napredno analitično, operativno, tehnično, forenzično in finančno podporo. V operativnih projektnih skupinah lahko sodelujejo tudi tretje države (člen 9).
- ***Določitev možnosti, da Europol na zahtevo države članice na njeno ozemlje napoti uradnike, da v povezavi in v dogovoru s pristojnimi organi te države članice***

zagotavljajo analitično, operativno, tehnično in forenzično podporo: država članica gostiteljica bi morala biti sposobna izpolnjevati minimalni nabor zahtev, kot je zagotavljanje vseh ustreznih informacij Europolu. Europolu pa bi bilo treba omogočiti hitre napotitve, zlasti v izjemno nujnih primerih. Osebjem in strokovnjakom, ki jih napoti Europol, bi bilo treba omogočiti, da v povezavi in v dogovoru s pristojnimi organi zadevne države članice ter v skladu z uredbo o Europolu in nacionalnim pravom države članice izvajajo neprisilne preiskovalne ukrepe v zvezi z obdelavo podatkov. Poleg tega bi moral Europol vzpostaviti nabor visoko usposobljenih strokovnjakov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj iz držav članic s specializiranimi profili, ki so na voljo Europolu za takojšnjo operativno napotitev za nudenje specializirane podpore. Europolu bi bilo treba omogočiti tudi napotitve osebja in napotenih nacionalnih strokovnjakov v tretje države, s katerimi sodeluje na podlagi sklepa o ustreznosti, mednarodnega sporazuma, sklenjenega med Unijo in zadevno tretjo državo v skladu s členom 218 PDEU, ali sporazuma o sodelovanju med Europolom in zadevno tretjo državo, sklenjenega pred 1. majem 2017 (člen 9).

- **Pojasnitev narave operativne podpore, ki jo lahko osebje Europa na terenu zagotavlja organom držav članic za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj pri operacijah in preiskavah:** v zakonodajni pobudi je pojasnjeno, da lahko Europolovo osebje pristojnim organom držav članic na njihovo zahtevo in v skladu z nacionalnim pravom zagotavlja operativno podporo med izvajanjem preiskovalnih ukrepov, tudi v okviru izvajanja operativnih projektnih skupin in Europolovih napotitev za operativno podporo. Europolovemu osebju bi se moralo omogočiti, da v povezavi s pristojnimi organi zadevne države članice in v dogovoru z njimi ter v skladu z uredbo o Europolu in nacionalnim pravom države članice izvaja neprisilne preiskovalne ukrepe, če to država članica zahteva v skladu s svojim nacionalnim pravom in to odobri izvršni direktor Europa (člen 9).
- **Krepitev sodelovanja med Europolom in tretjimi državami:** v zakonodajni pobudi so določena pravila za boljše vključevanje migracijskih uradnikov za zvezo držav članic, napotenih v tretje države, v izboljšanje izmenjave informacij s strani tretjih držav za boj proti tihotapljenju migrantov in posredovanje teh informacij Europolu z uporabo aplikacije SIENA neposredno ali prek nacionalne enote Europa (člen 8).
- **Prepoznavanje primerov tihotapljenja migrantov, pri katerih je potrebno sodelovanje s tretjimi državami in v posameznih primerih prenos osebnih podatkov zaradi preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij:** z zakonodajno pobudo se Evropskemu centru za boj proti tihotapljenju migrantov nalaga, da opredeli take primere. V teh primerih, če ni sklepa o ustreznosti ali ustreznih ali primernih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov, lahko Europol osebne podatke prenese v tretje države v skladu s členom 25(5) Uredbe (EU) 2016/794 (člen 6).
- **Krepitev Europolove vloge v boju proti kaznivim dejanjem, povezanim s kršitvijo omejevalnih ukrepov Unije:** z zakonodajno pobudo so ta kazniva dejanja vključena v oblike kriminalitete, navedene v Prilogi I k Uredbi (EU) 2016/794. Sicer razširitev ni povezana s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi, vendar se s predlagano uredbo poleg navedenega tudi razširja seznam kaznivih dejanj, ki spadajo v pristojnost Europa, s tem, da se v Prilogo I k uredbi o Europolu vključi „kršitev omejevalnih ukrepov Unije“. To je odgovor na zahteve držav članic, naj se Europolu omogoči, da jih podpre v boju proti kršitvam omejevalnih ukrepov Unije, kar je trenutno mogoče le, če takšna kršitev pomeni tudi drugo obliko kaznivega dejanja iz

Priloge I k uredbi o Europolu, na primer pranje denarja. Vendar vse kršitve omejevalnih ukrepov Unije niso kazniva dejanja, ki so trenutno določena v Prilogi I k uredbi o Europolu. Z vključitvijo kršitve omejevalnih ukrepov Unije v Prilogo I k uredbi o Europolu bi se dopolnila predlagana direktiva o opredelitvi kaznivih dejanj in sankcij za kršitev omejevalnih ukrepov Unije¹⁹ (člen 9).

¹⁹ COM(2022) 684 final (2.12.2022).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o okrepitvi policijskega sodelovanja v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, o okrepitvi Europolove podpore pri preprečevanju teh kaznivih dejanj in boju proti njim ter spremembi Uredbe (EU) 2016/794

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 85(1), člena 87(2) in člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) je bila ustanovljena z Uredbo (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰, da bi podpirala in krepila ukrepe pristojnih organov držav članic ter njihovo medsebojno sodelovanje pri preprečevanju in zatiranju hudih kaznivih dejanj, ki prizadenejo dve ali več držav članic, ter terorizma in oblik kriminalitete, ki vplivajo na skupni interes, zajet s politiko Unije.
- (2) Tihotapljenje migrantov je kriminalna dejavnost, ki ne spoštuje človekovega življenja in dostojanstva ter pri prizadevanju za dobiček krši temeljne pravice zadevnih oseb in spodbija cilje Unije na področju upravljanja migracij. Evropski svet je v sklepih z dne 9. februarja 2023 ponovno potrdil pomen boja proti tihotapcem in potrdil pripravljenost, da okrepi svoje ukrepe za preprečevanje nedovoljenih odhodov in smrtnih žrtev, tudi z okrepitvijo sodelovanja z državami izvora in tranzita. Zato je pomembno tudi, da se odziv organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj na tihotapljenje migrantov in trgovino z ljudmi okrepi s povečanjem Europolovih zmogljivosti, zlasti njegovega centra specializiranega strokovnega znanja Unije za boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi.
- (3) Upravni odbor Europa je leta 2016 v skladu s členom 11(1), točka (s), Uredbe (EU) 2016/794 kot tak center specializiranega strokovnega znanja Unije ustanovil Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov. Ta center se je od vsega začetka nenehno razvijal in širil obseg svojih dejavnosti, da bi kot dinamična platforma za operativno sodelovanje, izmenjavo informacij in usklajevanje med državami članicami in partnerji, ki se borijo proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, zagotavljal

20 Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ (UL L 135, 24.5.2016, str. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

najboljšo podporo državam članicam. Zaradi povečanja nedovoljenih prihodov v Unijo in nedovoljenih gibanj znotraj Unije, hitrega prilagajanja organiziranih kriminalnih združb ter razvoja novih načinov njihovega delovanja in izpopolnjenih metod je nujno znatno okrepiti vlogo Europolovega centra specializiranega strokovnega znanja Unije za boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, in sicer tako, da se vzpostavi kot stalna struktura znotraj Europa in se poveča raven njegove podpore državam članicam pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima. Njegovo ime bi moralo biti Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov.

- (4) Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov bi moral državam članicam zagotavljati strateško, operativno in tehnično podporo za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima. Kot del svojih strateških nalog bi moral s spremljanjem trendov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi nuditi okvir za izvajanje strateških in operativnih prednostnih nalog Unije. Zato bi moral zagotavljati letna poročila, strateške analize, ocene ogroženosti ter najnovejše informacije o razmerah na migracijskih poteh in načinih delovanja, vključno z znaki, da se za tihotapljenje migrantov in trgovino z ljudmi morda uporabljajo zasebne stranke. Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov bi moral, kadar je to primerno in ustrezno, pri izvajanju svojih strateških in operativnih nalog sodelovati z Evropsko službo za zunanje delovanje ter misijami in operacijami skupne varnostne in obrambne politike v skladu z njihovimi mandati in pristojnostmi ter mandatom Europa.
- (5) Da bi okrepili medagencijsko sodelovanje na področju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, bi moral Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov zagotavljati sredstva za krepitev sodelovanja in usklajevanja Europa z drugimi agencijami Unije, zlasti z Eurojustom in Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, v skladu z njihovimi pravnimi okviri, tudi na podlagi delovnih dogovorov med agencijami Unije.
- (6) V podporo strateškim analizam v zvezi s preprečevanjem tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter bojem proti njima bi moral biti Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov pri strateških nalogah podprt z okvirom sodelovanja, ki bi ga sestavljalo osebje Europa, ter vključevati predstavnike Komisije, specializiranih služb držav članic, Agencije Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter Evropske agencije za mejno in obalno stražo. Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov bi moral tudi vsaj dvakrat letno sklicati sestanek subjektov, zastopanih v centru, da bi zagotovil učinkovito usmerjanje in usklajevanje na ravni Unije. Da bi center lahko izpolnjeval svoje naloge, bi mu morale druge ustrezne notranje strukture Europa zagotavljati vso potrebno podporo. Za čim večjo učinkovitost Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov bi moral imeti Europol možnost, da po potrebi povabi zlasti glavne akterje Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT) in druge ustrezne organe ali agencije Unije.
- (7) V okviru operativne in tehnične podpore državam članicam bi moral Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov zagotavljati usklajevanje preiskovalnih in operativnih ukrepov držav članic, med drugim s podpiranjem čezmejne izmenjave informacij ter čezmejnih operacij in preiskav držav članic, zlasti v okviru platforme EMPACT, vključno z zagotavljanjem operativne, tehnične, forenzične in finančne podpore. Poleg tega bi moral Europol podpirati države članice pri prepoznavanju primerov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, v katerih bi bilo treba začeti

preiskavo, po potrebi v povezavi z Eurojustom, primerov, za katere bi bilo treba ustanoviti operativne projektne skupine ali bi bile potrebne Europolove napotitve za operativno podporo, ter primerov, pri katerih bi bilo morda potrebno sodelovanje s tretjimi državami, vključno z izmenjavo osebnih podatkov.

- (8) Če ni sklepa o ustreznosti ali ustreznih ali primernih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov, lahko Europol osebne podatke prenese v tretje države v skladu s členom 25(5) Uredbe (EU) 2016/794. Zlasti v primerih tihotapljenja migrantov, glede katerih Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov ugotovi, da je potrebno sodelovanje s tretjimi državami, bi lahko v posameznih primerih bil potreben prenos osebnih podatkov zaradi preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij.
- (9) Za okrepitev operativne in tehnične podpore pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima bi moral Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov pri operativnih nalogah vključevati uradnike za zvezo iz držav članic, Eurojusta in Evropske agencije za mejno in obalno stražo, da bosta usklajevanje in izmenjava informacij o boju proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi na ravni Unije učinkovita, pravočasna in sistematična, s čimer bi se zagotovilo tesnejše medagencijsko sodelovanje v okviru njihovih pristojnosti in sodelovanje z državami članicami. Vso potrebno podporo bi morale zagotavljati tudi druge ustrezne notranje strukture Europolu. Zato bi bilo treba v Europol kot stalne predstavnike napotiti uradnike za zvezo iz Eurojusta in Evropske agencije za mejno in obalno stražo. Europol bi moral imeti možnost, da vključi druge ustrezne organe ali agencije Unije, da bi se lahko po potrebi oprl na strokovno znanje o področjih v njihovi pristojnosti.
- (10) EMPACT partnersko povezuje širok nabor pristojnih organov ter je okvir za usklajeno odzivanje proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala ter katalizator za operacionalizacijo varnostnih politik in strategij Unije. Da bi bil odziv pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, pa tudi z njima povezanih kaznivih dejanj in omogočitvenih dejavnikov, ter pri boju proti njim bolj multidisciplinaren, celosten in dosleden, bi morali Europol in vsi ključni deležniki okrepiti svoje povezave v okviru platforme EMPACT in povečati operativno podporo dejavnostim, razvitim v okviru te platforme.
- (11) Za zagotovitev ustrezne vključenosti pravosodnih organov v preiskave kaznivih dejanj, povezanih s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi, bi bilo treba v okviru ocene v skladu s členom 69(1) Uredbe (EU) 2018/1727 oceniti potrebo po okrepitvi mandata Eurojusta v zvezi s tihotapljenjem migrantov in v zvezi s spremembami mandata Europolu.
- (12) Europol bi moral biti informacijsko vozlišče Unije v zvezi s kaznivimi dejanji in nastopati kot ponudnik storitev, zlasti z zagotavljanjem varne mreže za izmenjavo podatkov, kakršna je mrežna aplikacija za varno izmenjavo informacij (SIENA), katere namen je olajšati izmenjavo informacij med državami članicami, Europolom, drugimi organi Unije, tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami. Aplikacija SIENA bi morala omogočati hitro, varno in uporabniku prijazno komunikacijo ter izmenjavo operativnih in strateških informacij in obveščevalnih podatkov, povezanih s kaznivimi dejanji, poudarek pa bi moral biti tudi na interoperabilnosti z drugimi sistemi Europolu ter drugih sodelujočih držav in organizacij.
- (13) Dejavno sodelovanje držav članic in izmenjava informacij z Europolom sta ključna za zagotovitev celovitega in usklajenega pristopa Unije k boju proti tihotapljenju

migrantov. Države članice bi morale za okrepitev svojih zmogljivosti imenovati specializirane službe za boj proti tihotapljenju migrantov ter poskrbeti, da imajo te službe ustrezna sredstva za preprečevanje tihotapljenja migrantov in boj proti njemu ter da lahko z Europolom učinkovito in uspešno izmenjujejo informacije o preiskavah kaznivih dejanj. Za usklajitev izmenjave informacij med državami članicami in Europolom o tihotapljenju migrantov bi morale države članice zagotoviti, da so njihove službe, določene za boj proti tihotapljenju migrantov, neposredno povezane z aplikacijo SIENA, da se olajša izmenjava informacij. To je v skladu z Direktivo (EU) 2023/977 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o izmenjavi informacij med organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj držav članic ter razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2006/960/PNZ. Z Europolom bi morali informacije izmenjevati tudi uradniki držav članic za zvezo za priseljevanje, napoteni v tretje države, zato bi tudi oni morali biti povezani z aplikacijo SIENA, da bi lahko izmenjavo informacij iz odstavka 1 izvajali učinkovito in uspešno.

- (14) Za zagotovitev učinkovite izmenjave informacij v zvezi s tihotapljenjem migrantov med državami članicami in z Europolom, zlasti v zvezi z velikimi kriminalnimi mrežami, v katere so vpleteni številni osumljenci, bi morale države članice uporabiti najustreznejša podporna orodja, ki jih zagotavlja Europol, kot so namenska orodja za nalaganje podatkov. Za dostop do vseh informacij in obveščevalnih podatkov, ki so na voljo na ravni Unije o ustreznih primerih, in za čim boljšo uporabo teh informacij in obveščevalnih podatkov pa bi morale države članice in agencije Unije ob polnem spoštovanju ustreznih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov med tekočimi preiskavami v zvezi s tihotapljenjem migrantov izvajati sistematične poizvedbe v Europolovih zbirkah informacij, med drugim z uporabo orodij za iskanje zadetkov, ki jih zagotovi Europol, kot je vmesnik tehničnega sistema za poizvedovanje v sistemih Eurolpa (QUEST+).
- (15) Za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje čezmejnih hudih oblik organiziranega kriminala in terorizma sta potrebna usklajevanje in skupno ukrepanje. Poleg možnosti, da država članica ustanovi skupno preiskovalno skupino v skladu z Okvirnim sklepom Sveta z dne 13. junija 2002, bi morale imeti države članice možnost, da ob podpori Eurolpa ustanovijo operativno projektno skupino za okrepitev sodelovanja na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj. Ta mehanizem za usklajevanje med policijskimi organi držav članic in drugimi službami kazenskega pregona bi jim moral ob podpori Eurolpa omogočati izvajanje skupnih, usklajenih in prednostnih dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij in preiskav kaznivih dejanj, zlasti v zvezi s kriminalnimi mrežami in skupinami ter posameznimi kriminalnimi akterji, vključno z osebami, katerih kriminalne dejavnosti spadajo med oblike kriminala, za katera je pristojen Europol, in ki predstavljajo veliko tveganje za varnost. Za dobro delovanje in učinkovitost tega mehanizma bi države članice, ki ustanovijo operativno projektno skupino, v njej sodelujejo ali jo podpirajo, morale biti sposobne izpolnjevati minimalni nabor zahtev v zvezi z njihovim dejavnim in pravočasnim sodelovanjem, kot je posredovanje vseh ustreznih informacij Europolu, Europol pa bi moral biti sposoben tem državam članicam zagotavljati napredno analitično, operativno, tehnično, forenzično in finančno podporo. Sodelovanje v operativni projektni skupini ali podpiranje nje bi moralo biti mogoče tudi tretjim državam.
- (16) Kadar se zaradi dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij, ki se izvajajo v operativni projektni skupini, začnejo preiskave kaznivih dejanj v eni ali več državah članicah in bi zanje lahko bilo koristno ustanoviti skupno preiskovalno

skupino ali kadar bi lahko bila ustanovitev skupne preiskovalne skupine koristna pri preiskavah kaznivih dejanj, ki jih podpira operativna projektna skupina, bi moral Europol zadevnim državam članicam predlagati ustanovitev skupne preiskovalne skupine in sprejeti ukrepe za pomoč tem državam članicam v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2016/794. V takih primerih bi moral Europol po potrebi tesno sodelovati z Eurojustom.

- (17) Europol bi moral imeti možnost, da na zahtevo države članice na njeno ozemlje napoti osebe, vključno z napotnimi nacionalnimi strokovnjaki v skladu z Uredbo (EU) 2016/794, da v povezavi in v dogovoru s pristojnimi organi države članice zagotavljajo analitično, operativno, tehnično in forenzično podporo. Tovrstne napotitve bi bilo treba izvesti zlasti pri kompleksnih, obsežnih in pomembnih preiskavah, med drugim v okviru skupnih preiskovalnih skupin, po potrebi v povezavi z Eurojustom, ali operativnih projektnih skupin. Tovrstne napotitve bi bilo treba izvesti tudi za podporo nadaljnjim varnostnim preverjanjem v Europolovih ali nacionalnih podatkovnih zbirkah, da se olajša hitra izmenjava informacij, s tem pa okrepi nadzor na zunanjih mejah Unije (sekundarne varnostne kontrole), ali podpornim skupinam za upravljanje migracij v skladu z Uredbo (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta²¹. Europol bi moral poleg tega s tovrstnimi napotitvami podpirati države članice v zvezi z večjimi mednarodnimi dogodki. Europolu bi bilo treba omogočiti tudi napotitve osebja in napotnih nacionalnih strokovnjakov v tretje države, s katerimi sodeluje na podlagi sklepa o ustreznosti, mednarodnega sporazuma, sklenjenega med Unijo in zadevno tretjo državo v skladu s členom 218 PDEU, ali sporazuma o sodelovanju med Europolom in zadevno tretjo državo, sklenjenega pred 1. majem 2017
- (18) Da bi lahko Europol z napotitvami nudil učinkovito podporo, bi morala biti država članica gostiteljica sposobna izpolnjevati minimalni nabor zahtev, kot je zagotavljanje vseh ustreznih informacij Europolu. Europolu pa bi bilo treba omogočiti hitre napotitve osebja in napotnih nacionalnih strokovnjakov, in sicer celo v izjemno nujnih primerih. Napotenemu Europolovemu osebju in napotnim nacionalnim strokovnjakom bi bilo treba omogočiti, da v povezavi in v dogovoru s pristojnimi organi zadevne države članice ter v skladu z Uredbo (EU) 2016/794 in nacionalnim pravom države članice izvajajo neprisilne preiskovalne ukrepe v zvezi z obdelavo podatkov.
- (19) Poleg tega bi moral Europol za napotitve za operativno podporo vzpostaviti nabor visoko usposobljenih strokovnjakov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj iz držav članic s specializiranimi profili, ki bi morali biti na voljo Europolu za takojšnjo operativno napotitev za nudenje specializirane podpore. Nabor strokovnjakov bi moral vključevati strokovnjake za kriminalistično analizo, forenziko, preiskovanje, jezike in usklajevanje. Države članice bi morale zagotavljati, da so njihovi strokovnjaki na voljo, da na zahtevo Europa kot napoteni nacionalni strokovnjaki sodelujejo v Europolovih napotitvah za operativno podporo. To pa ne bi smelo biti obvezno za tretje države, v katere Europol za operativno podporo napoti osebe in napotene nacionalne strokovnjake.

21 Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L 295, 14.11.2019, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (20) Okrepitev Europolovega pravnega okvira je priložnost, da se zagotovi jasnost v zvezi s cilji Europol, in sicer z izrecnim zajetjem kršitev omejevalnih ukrepov Unije. Omejevalni ukrepi Unije so ključno orodje za varovanje vrednot, varnosti, neodvisnosti in celovitosti Unije, utrjevanje in podpiranje demokracije, pravne države, človekovih pravic in načel mednarodnega prava ter ohranjanje mednarodnega miru, preprečevanje konfliktov in krepitev mednarodne varnosti v skladu s cilji in načeli Ustanovne listine Združenih narodov. Kršitve omejevalnih ukrepov Unije so torej oblika kaznivega dejanja, ki vpliva na skupni interes, zajet v politiki Unije, v zvezi s katerim bi moral biti Europol pristojen, da ukrepa za podpiranje in okrepitev ukrepov držav članic.
- (21) [V skladu s členom 3 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.] ALI
- (22) [V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.]
- (23) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (24) [V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta²² je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je podal mnenje [...] ²³.
- (25) Ker ciljev te uredbe za okrepitev preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi države članice ne morejo zadovoljivo doseči same zaradi čezmejne narave teh kaznivih dejanj, temveč se zaradi učinkov sodelovanja in izmenjave informacij lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (26) Ta uredba v celoti spoštuje temeljne pravice in zaščitne ukrepe ter upošteva načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), predvsem pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov iz členov 7 in 8 Listine ter člena 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (27) Uredbo (EU) 2016/794 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

22 Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

23 UL C ...

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

V tej uredbi so določena pravila za okrepitev policijskega sodelovanja in podpore Agencije Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima z:

- (a) vzpostavitev Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov v okviru Europolu in okvira upravljanja za reguliranje in podpiranje njegovih dejavnosti;
- (b) okrepitvijo sodelovanja in usklajevanja med državami članicami, Europolom in drugimi agencijami Unije;
- (c) okrepitvijo izmenjave informacij med državami članicami in z Europolom;
- (d) zagotovitev potrebnih orodij Europolu za podporo in krepitev ukrepov pristojnih organov držav članic ter njihovega medsebojnega sodelovanja pri preprečevanju kaznivih dejanj, zajetih s cilji Europolu, in boju proti njim;
- (e) krepitev sodelovanja med Europolom in tretjimi državami.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „tihotapljenje migrantov“ pomeni katero koli dejavnost iz členov 3, 4 in 5 Direktive [XXX] *[o določitvi minimalnih pravil za preprečevanje pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju v Uniji in boj proti njej ter o nadomestitvi Direktive Sveta 2002/90/ES in Okvirnega sklepa Sveta 2002/946 PNZ]*²⁴;
- (2) „trgovina z ljudmi“ pomeni katero koli dejavnost iz členov 2 in 3 Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta²⁵;
- (4) „pristojni organi“ pomeni pristojne organe držav članic, opredeljene v členu 2, točka (a), Uredbe (EU) 2016/794;
- (5) „uradnik za zvezo za priseljevanje“ pomeni uradnika za zvezo, ki ga v skladu z nacionalnim pravom v tretjo državo napotijo pristojni organi države članice za obravnavanje vprašanj, povezanih s priseljevanjem, tudi kadar so ta vprašanja le del njegovih dolžnosti.

24 [dodati naslov in sklic na objavo]

25 Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ (UL L 101, 15.4.2011, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

Poglavje II

OKVIR UPRAVLJANJA EVROPSKEGA CENTRA ZA BOJ PROTI TIHOTAPLJENJU MIGRANTOV

Člen 3

Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov

Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov je ustanovljen v okviru Europol kot center specializiranega strokovnega znanja Unije iz člena 4(1), točka (l), Uredbe (EU) 2016/794. Države članice podpira pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima ter opravlja naloge iz členov 5 in 6.

Člen 4

Sestava Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov

1. Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov sestavlja osebje Europol, v izvajanje strateških nalog iz člena 5 pa so vključeni predstavniki naslednjih subjektov:
 - (a) predstavnik vsake države članice iz nacionalne specializirane službe iz člena 7;
 - (b) predstavnik Eurojusta;
 - (c) predstavnik Evropske agencije za mejno in obalno stražo;
 - (d) na podlagi presoje Europol in po posvetovanju z državami članicami en ali več predstavnikov, vključenih v operativno izvajanje strateških in operativnih prednostnih nalog Unije za boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, zlasti v Evropski večdisciplinarni platformi proti grožnjam kriminala (EMPACT).

Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov se sestane s subjekti iz točk (a) do (d) vsaj dvakrat letno, teh sestankov pa se udeleži tudi Komisija.

Europol lahko k sodelovanju pri izvajanju dejavnosti iz člena 5 povabi druge subjekte, vključno z drugimi ustreznimi organi ali agencijami Unije.

2. Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov sestavlja osebje Europol, v izvajanje operativnih nalog iz člena 6 pa so vključeni predstavniki naslednjih subjektov:
 - (a) za vsako državo članico uradnik za zvezo iz člena 8 Uredbe (EU) 2016/794, ki je posebej imenovan za obravnavanje tihotapljenja migrantov;
 - (b) uradnik za zvezo Eurojusta kot stalni predstavnik pri Europolu;
 - (c) uradnik za zvezo Evropske agencije za mejno in obalno stražo kot stalni predstavnik pri Europolu.

Europol lahko k sodelovanju pri izvajanju dejavnosti iz člena 6 povabi druge subjekte, vključno z drugimi ustreznimi organi ali agencijami Unije.

3. Za namene odstavka 2 tega člena in v skladu s členom 4(1), točka (g), Uredbe (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶ Eurojust v Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov napoti uradnika za zvezo, ki deluje v skladu z navedeno uredbo.
4. Za namene odstavka 2 tega člena ter člena 68(1), točka (b), člena 87(1), točka (d), in člena 90 Uredbe (EU) 2019/1896 ter v skladu s členom 68(2) in (5) navedene uredbe Evropska agencija za mejno in obalno stražo v Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov napoti uradnika za zvezo, ki deluje v skladu z navedeno uredbo.
5. Za namene odstavkov 1 in 2 ter za lažje izpolnjevanje strateških in operativnih nalog iz členov 5 in 6 te uredbe je Evropski center za boj proti tihotapljenju migrantov deležen potrebne podpore vseh drugih ustreznih delov notranjih struktur Europol.

Člen 5

Strateške naloge Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov

Strateške naloge Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov so:

- (a) zagotavljanje strateških analiz in ocen ogroženosti za pomoč Svetu in Komisiji pri določanju strateških in operativnih prednostnih nalog Unije za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima v skladu s členom 4(2) Uredbe (EU) 2016/794;
- (b) zagotavljanje okvira za podporo operativnemu izvajanju strateških in operativnih prednostnih nalog Unije za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima, zlasti v okviru EMPACT, v skladu s členom 4(2) Uredbe (EU) 2016/794;
- (c) podpiranje usklajevanja, sodelovanja in izmenjave informacij o tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi med agencijami Unije, zlasti z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, Eurojustom in po potrebi drugimi ustreznimi organi ali agencijami Unije, v skladu z njihovimi pravnimi okviri, vključno z delovnimi dogovori med njimi, v skladu s členom 4(1), točka (j), Uredbe (EU) 2016/794;
- (d) spremljanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi v Uniji in tretjih državah v sodelovanju z državami članicami, ustreznimi organi ali agencijami Unije in po potrebi tretjimi državami v skladu s členom 4(1), točka (f), Uredbe (EU) 2016/794 ter redno zagotavljanje informacij državam članicam in Komisiji, vključno z zbirnimi statističnimi podatki in najnovejšimi informacijami o razmerah, pridobljenimi iz informacij, ki jih izmenjujejo države članice;
- (e) zagotavljanje strateških analiz in ocen ogroženosti v podporo izvajanju operativnih projektnih skupin iz člena 5a Uredbe (EU) 2016/794 in Europolovih napotitev za

26 Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ (UL L 295, 21.11.2018, str. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

operativno podporo iz člena 5b Uredbe (EU) 2016/794 v skladu s členom 4(1), točka (f), Uredbe (EU) 2016/794;

- (f) zagotavljanje strateških analiz in ocen ogroženosti v podporo izvajanju člena 6(1) Uredbe (EU) 2016/794 o zaprosilu za sprožitev preiskave kaznivega dejanja tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi v skladu s členom 4(1), točka (f), Uredbe (EU) 2016/794;
- (g) zagotavljanje strateških analiz in ocen ogroženosti državam članicam in Komisiji ter po potrebi ustreznim agencijam ali organom Unije v zvezi s potmi in načini delovanja pri tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, vključno z znaki, da se za tihotapljenje migrantov in trgovino z ljudmi morda uporabljajo zasebne stranke, v skladu s členom 4(1), točka (f), Uredbe (EU) 2016/794;
- (h) zagotavljanje strateških analiz in ocen ogroženosti državam članicam in Komisiji ter po potrebi ustreznim agencijam ali organom Unije v zvezi s preprečevanjem tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter bojem proti njima v skladu s členom 4(1), točka (f), Uredbe (EU) 2016/794;
- (i) priprava letnega poročila o tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, v katerem so opredeljene glavne operativne prednostne naloge in morebitni povezani ukrepi na ravni Unije, v skladu s členom 4(1), točka (f), Uredbe (EU) 2016/794.

Člen 6

Operativne naloge Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov

Operativne naloge Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov so:

- (a) usklajevanje, organizacija in izvajanje preiskovalnih in operativnih ukrepov za podporo in krepitev ukrepov pristojnih organov držav članic pri preprečevanju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boju proti njima, tudi kadar se ti kaznivi dejanji olajšujeta, spodbujata ali storita z uporabo interneta, vključno z družbenimi mediji, in tudi v okviru Europolovih napotitev za operativno podporo, v skladu s členom 4(1), točki (c) in (m), Uredbe (EU) 2016/794;
- (b) podpiranje držav članic pri dejavnostih čezmejne izmenjave informacij, pri čezmejnih operacijah in preiskavah ter pri skupnih preiskovalnih skupinah in operativnih projektnih skupinah v zvezi s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi, med drugim z zagotavljanjem analitične, operativne, tehnične, forenzične in finančne podpore, v skladu s členom 4(1), točka (h), Uredbe (EU) 2016/794;
- (c) zagotavljanje upravne, logistične, finančne in operativne podpore operativnim dejavnostim, ki jih vodijo države članice, zlasti v okviru EMPACT, v skladu s členom 4(2) Uredbe (EU) 2016/794;
- (d) podpiranje izvršnega direktorja Eurola, kadar ta v skladu s členom 5b(3) Uredbe (EU) 2016/794 ocenjuje zahteve držav članic za Europolove napotitve za operativno podporo v zvezi s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi, vključno s prednostno razvrstitvijo takih zahtev na podlagi operativnih potreb;
- (e) prepoznavanje primerov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, zaradi katerih bi bilo morda treba ustanoviti operativno projektno skupino v skladu s členom 5a Uredbe (EU) 2016/794, ter obveščanje izvršnega direktorja Eurola o takih primerih;

- (f) prepoznavanje primerov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, zaradi katerih bi morda bile potrebne Europolove napotitve za operativno podporo v skladu s členom 5b Uredbe (EU) 2016/794, ter obveščanje izvršnega direktorja Europola o takih primerih;
- (g) prepoznavanje primerov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, zaradi katerih bi bilo morda treba uporabiti člen 6 Uredbe (EU) 2016/794 o zaprosilih Europola za sprožitev preiskave kaznivega dejanja, ter obveščanje izvršnega direktorja Europola o takih primerih;
- (h) prepoznavanje primerov tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, zaradi katerih bi bilo morda potrebno sodelovanje s tretjimi državami, vključno z izmenjavo osebnih podatkov.

Poglavje III

SODELOVANJE MED DRŽAVAMI ČLANICAMI IN EUROPOLOM PRI PREPREČEVANJU TIHOTAPLJENJA MIGRANTOV IN TRGOVINE Z LJUDMI TER BOJU PROTI NJIMA

Člen 7

Nacionalne specializirane službe za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima

1. Vsaka država članica najpozneje eno leto po začetku veljavnosti te uredbe v okviru svojih pristojnih organov v skladu z nacionalnim pravom imenuje eno ali več specializiranih služb za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter boj proti njima, vključno s preiskavami kaznivih dejanj. Vsaka država članica takoj po imenovanju o tem obvesti Komisijo.
2. Vsaka država članica zagotovi, da njene specializirane službe, imenovane v skladu z odstavkom 1 tega člena, zbirajo vse ustrezne informacije glede preiskav kaznivih dejanj tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi in izsledkov teh preiskav ter te informacije v skladu s členom 8 čim prej izmenjajo z Europolom in drugimi državami članicami.
3. Vsaka država članica najpozneje eno leto po začetku veljavnosti te uredbe svoje specializirane službe, imenovane v skladu z odstavkom 1 tega člena, poveže neposredno z Europolovo mrežno aplikacijo za varno izmenjavo informacij (SIENA) iz člena 2, točka (w), Uredbe (EU) 2016/794. Vsaka država članica takoj po povezavi o tem obvesti Komisijo.
4. Vsaka država članica svojim specializiranim službam, imenovanim v skladu z odstavkom 1, zagotovi ustrezne vire za zagotovitev, da so opremljene za učinkovito preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi in boj proti njima ter za uspešno in učinkovito zbiranje in izmenjavo informacij v skladu z odstavkom 2.
5. Vsaka država članica da za nabor iz člena 5b(6) Uredbe (EU) 2016/794 na voljo ustrezno število osebja specializiranih služb, imenovanih v skladu z odstavkom 1 tega člena, da lahko kot napoteni nacionalni strokovnjaki sodelujejo pri Europolovih napotitvah za operativno podporo.

Člen 8

Posredovanje informacij o kaznivih dejanjih tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi Europolu in državam članicam

1. Vsaka država članica v skladu z Uredbo (EU) 2016/794 Europolu posreduje informacije, ki jih hranijo njeni pristojni organi in se nanašajo na kazniva dejanja tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi.
2. Vsaka država članica informacije iz odstavka 1 tega člena Europolu posreduje pravočasno.
3. Vsaka država članica drugim državam članicam in hkrati Europolu posreduje informacije, ki jih hranijo njeni pristojni organi in se nanašajo na kazniva dejanja tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, kadar obstajajo objektivni razlogi za domnevo, da bi lahko bile take informacije pomembne za druge države članice za namene preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja teh kaznivih dejanj v teh državah članicah.
4. Za posredovanje informacij iz odstavka 3 tega člena drugim državam članicam in Europolu v skladu s členom 8(4) in členom 18(2), točka (d), Uredbe (EU) 2016/794 vsaka država članica uporablja aplikacijo SIENA.
5. Vsaka država članica z aplikacijo SIENA poveže svoje uradnike za zvezo za priseljevanje. Kadar uradnika za zvezo za priseljevanje z aplikacijo SIENA ni mogoče povezati zaradi nujnih tehničnih razlogov, povezanih z razmerami v tretji državi napotitve, ta uradnik za zvezo za priseljevanje informacije iz odstavka 1 pristojnemu nacionalnemu organu posreduje po drugih varnih kanalih. Pristojni organ posreduje informacije Europolu z uporabo aplikacije SIENA, in sicer neposredno ali prek nacionalne enote Europola.

Poglavje IV

OKREPITEV EUROPOLOVE PODPORE PRI BOJU PROTI TIHOTAPLJENJU MIGRANTOV IN TRGOVINI Z LJUDMI

Člen 9

Spremembe Uredbe (EU) 2016/794

Uredba (EU) 2016/794 se spremeni:

(1) v členu 2 se dodajo naslednje točke (w), (x) in (y):

„(w) ‚SIENA‘ pomeni mrežno aplikacijo za varno izmenjavo informacij, ki jo upravlja Europol in je namenjena olajšanju izmenjave informacij;

(x) ‚operativna projektna skupina‘ pomeni usklajevalni mehanizem, ki ga države članice ob podpori Europola vzpostavijo med svojimi pristojnimi organi za izvajanje skupnih, usklajenih in prednostnih dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij in preiskav kaznivih dejanj, ki spadajo med cilje Europola, pri katerih je potrebno usklajeno in skupno ukrepanje;

(y) ‚Europolova napotitev za operativno podporo‘ pomeni napotitev Europolovega osebja ali napotenih nacionalnih strokovnjakov na ozemlje države članice na njeno zahtevo, da v

povezavi in v dogovoru s pristojnimi organi države članice zagotavljajo analitično, operativno, tehnično in forenzično podporo.“;

(2) člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) usklajuje, organizira in izvaja preiskovalne in operativne ukrepe, s čimer podpira in krepi ukrepe pristojnih organov držav članic, ki se izvajajo:

(i) skupaj s pristojnimi organi držav članic;

(ii) v okviru skupnih preiskovalnih skupin v skladu s členom 5 in po potrebi v povezavi z Eurojustom;

(iii) v okviru operativnih projektnih skupin v skladu s členom 5a;

(iv) v okviru Europolovih napotitev za operativno podporo v skladu s členom 5b;“;

(ii) točka (h) se nadomesti z naslednjim:

„(h) podpira države članice pri dejavnostih čezmejne izmenjave informacij, pri čezmejnih operacijah in preiskavah ter pri skupnih preiskovalnih skupinah in operativnih projektnih skupinah, med drugim z zagotavljanjem analitične, operativne, tehnične, forenzične in finančne podpore;“;

(iii) točka (l) se nadomesti z naslednjim:

„(l) razvija centre specializiranega strokovnega znanja Unije za boj proti nekaterim oblikam kriminalitete, ki spadajo med cilje Europa, vključno z Evropskim centrom za boj proti kibernetiski kriminaliteti in, v skladu z Uredbo (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta* [uredba o boju proti tihotapljenju migrantov], Evropskim centrom za boj proti tihotapljenju migrantov;

* Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o okrepitvi policijskega sodelovanja v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, o okrepitvi Europolove podpore pri preprečevanju teh kaznivih dejanj in boju proti njim ter spremembi Uredbe (EU) 2016/794 (UL L ..., ELI: ...);“;

(iv) točka (s) se nadomesti z naslednjim:

„(s) olajšuje skupne, usklajene in prednostne dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij in preiskave kaznivih dejanj, vključno v zvezi z osebami iz točke (r), med drugim prek operativnih projektnih skupin in Europolovih napotitev za operativno podporo;“;

(v) doda se naslednja točka (za):

„(za) podpira države članice z uspešno in učinkovito obdelavo biometričnih podatkov.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Europol pri opravljanju svojih nalog ne uporablja prisilnih ukrepov.

Osebe Europa lahko pristojnim organom držav članic na njihovo zahtevo in v skladu z njihovim nacionalnim pravom med izvajanjem preiskovalnih ukrepov zagotovi operativno podporo, med drugim v okviru izvajanja operativnih projektnih skupin in Europolovih napotitev za operativno podporo, zlasti z olajševanjem čezmejne izmenjave informacij,

zagotavljanjem analitične, operativne, tehnične in forenzične podpore ter navzočnostjo pri izvajanju teh ukrepov.

Osebjem Europolu sme samo izvajati neprisilne preiskovalne ukrepe, če je država članica od Europolu to zahtevala v skladu s svojo nacionalno zakonodajo in je izvršni direktor osebjem Europolu pooblastil za izvajanje zahtevanih neprisilnih preiskovalnih ukrepov.

Osebjem Europolu take neprisilne preiskovalne ukrepe izvaja v povezavi in v dogovoru s pristojnimi organi zadevne države članice ter v skladu s to uredbo in nacionalnim pravom zadevne države članice.“;

(3) vstavita se naslednja člena 5a in 5b:

„Člen 5a

Operativne projektne skupine

1. Države članice lahko za čas trajanja določenih namenskih dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij ali preiskav kaznivih dejanj ustanovijo operativno projektno skupino. Europol pomaga ustanoviti operativno projektno skupino in podpira njeno izvajanje.
2. Države članice, ki ustanovijo operativno projektno skupino, se z Europolom dogovorijo o načrtovanju, usklajevanju in izvajanju dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij in preiskav kaznivih dejanj s strani operativne projektne skupine.
3. Države članice, ki ustanovijo operativno projektno skupino, zagotovijo skladnost in sinergije z okvirom Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT).
4. Države članice, ki ustanovijo operativno projektno skupino, se lahko odločijo povabiti druge države članice, tretje države in druge partnerje iz člena 23, da sodelujejo v operativni projektni skupini ali jo podpirajo. Sodelovanje tretjih držav in drugih partnerjev v operativni projektni skupini poteka v skladu s to uredbo.
5. Europol v podporo izvajanju operativne projektne skupine v skladu z odstavkom 2 zagotavlja analitično, operativno, tehnično, forenzično in finančno podporo iz te uredbe.
6. Vsaka država članica, ki ustanovi operativno projektno skupino, sodeluje v njej ali jo podpira, v skladu z načrtovanjem, usklajevanjem in izvajanjem iz odstavka 2:
 - (a) z uporabo aplikacije SIENA nemudoma posreduje vse ustrezne informacije Europolu in drugim državam članicam, ki ustanovijo operativno projektno skupino, sodelujejo v njej ali jo podpirajo, ter po potrebi zagotovi neposreden dostop do informacij v skladu s členom 20(2a);
 - (b) izkorišča analitično, operativno, tehnično, forenzično in finančno podporo, ki jo nudi Europol;
 - (c) začne določene namenske dejavnosti zbiranja kriminalističnoobveščevalnih informacij in preiskave kaznivih dejanj v skladu z nacionalnim pravom, kadar je to potrebno za obravnavanje kaznivega dejanja, ki spada v področje delovanja operativne projektne skupine;
 - (d) začne vzporedne finančne preiskave v skladu z nacionalnim pravom in pravom Unije za identifikacijo in zaseg sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji;

- (e)angažira svoje uradnike za zvezo, napotene v tretje države, v katerih se v okviru operativne projektne skupine preiskujejo kriminalne dejavnosti, da bi okrepila sodelovanje in izmenjavo informacij, ter Europolu zagotovi pridobljene informacije v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom.
7. Izvršni direktor lahko pristojnim organom zadevnih držav članic prek njihovih nacionalnih enot predlaga ustanovitev operativne projektne skupine, če meni, da bi to prispevalo k boju proti kriminalu, ki spada med cilje Europolu.
 8. Upravni odbor sprejme izvedbena pravila za ustanovitev operativnih projektnih skupin njihovo izvajanje.

Člen 5b

Europolova napotitev za operativno podporo

1. Država članica lahko v skladu s svojim nacionalnim pravom zaprosi za Europolovo napotitev za operativno podporo na svojem ozemlju, da izkoristi analitično, operativno, tehnično, forenzično in finančno podporo, ki jo Europol nudi za preprečevanje kaznivih dejanj, ki spadajo med njegove cilje, in boj proti njim.
2. Europolova napotitev za operativno podporo poteka v okviru kompleksnih in obsežnih preiskav, pri katerih je potrebna Europolova podpora, med drugim v okviru skupnih preiskovalnih skupin ali operativnih projektnih skupin ali za podporo preverjanju v ustreznih podatkovnih zbirkah za okrepitev nadzora na zunanjih mejah Unije, za podporo podpornim skupinam za upravljanje migracij v skladu z Uredbo (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta ali za podporo državam članicam na večjih mednarodnih dogodkih.
3. Izvršni direktor oceni zahtevo države članice v skladu z odstavkom 1 in lahko odobri Europolovo napotitev za operativno podporo za omejeno obdobje, ki se lahko podaljša, pri čemer upošteva operativne potrebe in razpoložljive vire. Odločitev izvršnega direktorja temelji na oceni tveganja.
4. Ko izvršni direktor odobri prošnjo države članice v skladu z odstavkom 1, se država članica in Europol skupaj dogovorita o podrobnostih Europolove napotitve za operativno podporo. Osebe Europolu in napoteni nacionalni strokovnjaki, ki se napotijo v državo članico, delujejo v skladu s to uredbo, zlasti členom 4(5), in v skladu z nacionalnim pravom države članice, na ozemlje katere so napoteni.
5. V izjemno nujnih primerih, v katerih je potrebna takojšnja Europolova napotitev za operativno podporo na ozemlju države članice, ta država članica in izvršni direktor zagotovita, da se koraki iz odstavkov 1, 3 in 4 izvedejo v 72 urah.
6. Za Europolove napotitve za operativno podporo Europol vzpostavi nabor strokovnjakov iz držav članic. Nabor predstavlja rezervo strokovnjakov, ki delajo v svojih državah članicah in se lahko dajo Europolu takoj na razpolago za navedeni namen. Države članice zagotavljajo, da so njihovi strokovnjaki na voljo, da na zahtevo Europolu kot napoteni nacionalni strokovnjaki sodelujejo v Europolovih napotitvah za operativno podporo.
7. Država članica, na ozemlju katere se izvaja Europolova napotitev za operativno podporo, v skladu z dogovorjenimi podrobnostmi iz odstavka 4:
 - (a)Europolu nemudoma zagotovi vse ustrezne informacije, po možnosti tako, da osebu Europolu in napotenim nacionalnim strokovnjakom, ki so napoteni na njeno

ozemlje, omogoči neposreden dostop do informacij v nacionalnih podatkovnih zbirkah v skladu s svojim nacionalnim pravom;

(b) izkorišča analitično, operativno, tehnično in forenzično podporo, ki jo nudi osebje Europolu, napoteno na njeno ozemlje;

(c) osebju Europolu in napotenim nacionalnim strokovnjakom, ki so napoteni na njeno ozemlje, omogoča navzočnost pri izvajanju preiskovalnih ukrepov.

8. Izvršni direktor lahko pristojnim organom zadevne države članice prek njene nacionalne enote predlaga Europolovo napotitev za operativno podporo na njenem ozemlju, če meni, da bi to prispevalo k preprečevanju kriminala, ki spada med cilje Europolu, ali boju proti njemu.
9. Upravni odbor sprejme izvedbena pravila za pripravo in izvajanje Europolovih napotitev za operativno podporo, vključno s številom in profili strokovnjakov, ki se vključijo v nabor, ter vsemi poznejšimi spremembami.
10. Ta člen se smiselno uporablja, kadar se Europolova napotitev za operativno podporo izvaja v tretji državi, kot je navedeno v členu 25(1), točka (a), (b) ali (c).

* Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L 295, 14.11.2019, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).“;

(5) v členu 18(2) se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) lažje izmenjave informacij med državami članicami, Europolom, drugimi organi Unije, tretjimi državami, mednarodnimi organizacijami in zasebnimi strankami, vključno prek aplikacije SIENA;“;

(6) Priloga I se spremeni:

(a) šesta alineja („tihotapljenje priseljencev“) se nadomesti z naslednjim:

„— tihotapljenje migrantov“;

(b) doda se naslednja alineja:

„— kršitev omejevalnih ukrepov Unije“.

Poglavje V

KONČNE DOLOČBE

Člen 10

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA – „AGENCIJE“

1.	OKVIR PREDLOGA/POBUDE	3
1.1.	Naslov predloga/pobude	3
1.2.	Zadevna področja	3
1.3.	Ukrep, na katerega se predlog nanaša	3
1.4.	Cilji	3
1.4.1.	<i>Splošni cilji</i>	3
1.4.2.	<i>Specifični cilji</i>	4
1.4.3.	<i>Pričakovani rezultati in posledice</i>	9
1.4.4.	<i>Kazalniki smotrnosti</i>	9
1.5.	Utemeljitev predloga/pobude	11
1.5.1.	<i>Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude</i>	11
1.5.2.	<i>Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.</i>	12
1.5.3.	<i>Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti</i>	13
1.5.4.	<i>Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti</i>	13
1.5.5.	<i>Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev</i>	14
1.6.	Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic	15
1.7.	Načrtovani načini izvrševanja proračuna	15
2.	UKREPI UPRAVLJANJA	16
2.1.	Pravila o spremljanju in poročanju	16
2.2.	Upravljavski in kontrolni sistemi	16
2.2.1.	<i>Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol</i>	16
2.2.2.	<i>Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje</i>	17
2.2.3.	<i>Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)</i>	17
2.3.	Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti	19
3.	OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE	19
3.1.	Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice	19

3.2.	Ocenjene posledice za odhodke.....	20
3.2.1.	<i>Povzetek ocenjenih posledic za odhodke</i>	<i>20</i>
3.2.2.	<i>Ocenjene posledice za odobritve za Europol.....</i>	<i>21</i>
3.2.3.	<i>Ocenjene posledice za človeške vire Europol.....</i>	<i>23</i>
3.2.4.	<i>Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom.....</i>	<i>27</i>
3.2.5.	<i>Udeležba tretjih oseb pri financiranju</i>	<i>27</i>
3.3.	Ocenjene posledice za prihodke.....	28

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA – „AGENCIJE“

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o okrepitvi policijskega sodelovanja v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, o okrepitvi podpore Europolu pri preprečevanju teh kaznivih dejanj in boju proti njim ter spremembi Uredbe (EU) 2016/794

Ta predlog uredbe o boju proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi je del usklajenega svežnja, ki vključuje tudi predlog direktive o preprečevanju pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju ter boju proti njej. Namen teh predlogov je „posodobiti pravni okvir za boj proti tihotapljenju migrantov, da bi zagotovili potrebna pravna in operativna orodja za odzivanje na nov način delovanja tihotapcev“, kot je določeno v delovnem programu Komisije za leto 2024, ki je bil predstavljen 17. oktobra 2023.

1.2. Zadevna področja

Področje: notranje zadeve

Dejavnost: varnost

12 10 01: Europol

1.3. Ukrep, na katerega se predlog nanaša

☐ Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa²⁷

☒ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

V odziv na nujne operativne potrebe in opredelitev vrzeli v boju proti tihotapljenju migrantov je bilo v delovnem programu Komisije za leto 2024 napovedano, da bo „predlagala [...] posodobitev pravnega okvira za boj proti tihotapljenju migrantov, da bi zagotovili potrebna pravna in operativna orodja za odzivanje na nov način delovanja tihotapcev“ (glej COM(2023) 638 final). To je sledilo s tem povezanim napovedim predsednice Ursule von der Leyen v govoru o stanju v Uniji leta 2023. Pričakuje se, da bo zakonodajna pobuda izboljšala boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, zlasti z okrepitvijo Europolove podpore v pomoč državam članicam pri boju proti tihotapljenju migrantov, trgovini z ljudmi in drugim povezanim oblikam kriminala, ki spadajo v pristojnost Europolu.

²⁷ Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Splošni cilji te zakonodajne pobude izhajajo iz ciljev, ki temeljita na Pogodbah:

1. Europol mora podpirati in krepiti dejavnosti organov držav članic za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter njihovo medsebojno sodelovanje pri preprečevanju hudih oblik kriminala, ki vplivajo na dve ali več držav članic, terorizma in oblik kriminalitete, ki vplivajo na skupni interes politike Unije, ter boju proti njim²⁸;
2. okrepiti je treba policijsko sodelovanje, ki vključuje vse pristojne organe držav članic, vključno s policijskimi, carinskimi in drugimi specializiranimi službami kazenskega pregona, pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj²⁹.

1.4.2. *Specifični cilji*

Specifični cilji izhajajo iz zgoraj navedenih splošnih ciljev ter odražajo predmet urejanja in področje uporabe, kot sta opisana v členu 1 te uredbe:

Specifični cilj št. 1: krepitev Europa in njegovega Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov kot središča za preiskovalne in operativne ukrepe na ravni EU ter strateško analizo;

specifični cilj št. 2: okrepitev sodelovanja in usklajevanja med državami članicami, Europolom in drugimi agencijami Unije;

specifični cilj št. 3: okrepitev Europa kot informacijskega vozlišča EU v zvezi s kaznivimi dejanji tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter popoln razvoj izmenjave informacij med državami članicami, Europolom, drugimi agencijami EU in tretjimi državami;

specifični cilj št. 4: zagotovitev potrebnih orodij Europolu za preprečevanje tihotapljenja migrantov in drugih kaznivih dejanj, ki spadajo med pristojnosti Europa, ter boj proti njim.

Specifični cilj št. 1: krepitev Europa in njegovega Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov (EMSC) kot središča za preiskovalne in operativne ukrepe na ravni EU ter strateško analizo

Cilj je okrepiti Europol in njegov center EMSC kot središče opredeljevanja strateških in operativnih ukrepov na ravni EU v boju proti tihotapljenju migrantov. Strateške analize in ocene ogroženosti na ravni EU, pri katerih bodo sodelovale druge agencije EU, vključno s Frontexom in Eurojustom, bodo v pomoč za učinkovitejšo podporo prednostnim nalogam Sveta in agencij na tem področju, zlasti v okviru Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT), preiskovalnim in operativnim ukrepom, ki jih bodo vodile države članice, pa bodo koristile regionalne, ciljno usmerjene analize na podlagi več informacij in obveščevalnih podatkov, ki jih bodo prispevale države članice in agencije.

V okviru tega cilja so potrebna dodatna sredstva za izpolnjevanje novih strateških in operativnih nalog iz členov 5 oziroma 6 te uredbe:

28 Člen 88 PDEU.

29 Člen 87 PDEU.

Povečati število preiskovalnih strokovnjakov in analitikov podatkov, zlasti v Evropskem centru za boj proti tihotapljenju migrantov, **da bi povečali število operativnih projektnih skupin, ki jih podpira Europol**³⁰, in drugih tako podprtih preiskav organiziranega tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter povezanih pomožnih in predhodnih kaznivih dejanj, pa tudi operativnih podpornih služb na kraju samem v državah izvora, tranzita in namembnih državah. **Zapletene preiskave tihotapljenja migrantov in mrež trgovine z ljudmi morajo zajemati vse vidike kriminalnih dejavnosti**: logistične, finančne ali digitalne. Europol bi moral svoje operativne storitve približati nacionalnim preiskovalnim skupinam in zagotoviti, da ima zmogljivosti, da na kraju samem organe držav članic podpira med izvajanjem preiskovalnih ukrepov.

Povečati število strokovnjakov OSINT/strokovnjakov za spremljanje družbenih medijev, da bi zagotovili spremljanje javnih virov informacij in družbenih medijev, analize družbenih omrežij ter s tem povezane operativne strokovne storitve v podporo preiskavam in preventivnim ukrepom držav članic v zvezi z organiziranim tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi, ki vplivata na države izvora, tranzita in/ali namembne države. Europol bi moral imeti zmogljivosti **za spodbujanje visokokakovostne obdelave zbranih spletnih informacij v realnem času** med izvajanjem preiskovalnih ukrepov držav članic.

Povečati število strokovnjakov za forenziko, dešifriranje in podatke, da se zagotovi ekstrakcija in obdelava obsežnih in kompleksnih naborov podatkov, zbranih iz držav izvora, držav tranzita in namembnih držav, vključno z državami članicami in tretjimi državami. Zagotoviti je treba **kakovosten dostop do podatkov v realnem času in takšno obdelavo podatkov ter s tem povezano strokovno znanje o podatkih**, da se zagotovi uporaba zakonito zbranih biometričnih podatkov in ustvarijo novi modeli za analizo kompleksnih podatkov, ki pogosteje kot prej izvirajo iz držav zunaj EU. Poleg tega bi Europol moral te operativne storitve približati nacionalnim preiskovalnim skupinam in zagotoviti, da ima zmogljivosti, da organe držav članic med izvajanjem preiskovalnih ukrepov podpira s strokovnjaki za forenziko, dešifriranje in podatke.

Specifični cilj št. 2: okrepitev sodelovanja in usklajevanja med državami članicami, Europolom in drugimi agencijami Unije

V odziv na ugotovljene vrzeli glede nezadostnega sodelovanja med agencijami ter nezadostnega usmerjanja in usklajevanja na področju boja proti tihotapljenju migrantov na ravni EU je **cilj vzpostaviti strukturo upravljanja za učinkovito medagencijsko sodelovanje, usmerjanje in usklajevanje na strateški in operativni ravni**. Ker tihotapljenje migrantov in trgovina z ljudmi potekata prek meja in se pomembno opirata na druge vrste hudih kaznivih dejanj, kot sta pranje denarja ali ponarejanje dokumentov, se bo okrepila Europolova edinstvena zmogljivost za obogatitev pregleda nad kaznivimi dejanji z navzkrižnim preverjanjem obstoječih informacij in obveščevalnih podatkov iz držav članic, tretjih držav in ustreznih mednarodnih organizacij ali drugih agencij EU v imenu držav članic, da se bo izboljšala podpora prizadevanjem držav članic v boju proti tihotapljenju migrantov.

30 Europol je leta 2022 podprl skupno 195 prednostnih preiskav tihotapljenja migrantov, vključno z 9 operativnimi projektnimi skupinami. Povezane storitve je večinoma zagotavljalo 34 uslužbencev EMSC, ki so delali predvsem na sedežu agencije. Potrebna so dodatna sredstva, da se lahko poveča število podprtih preiskav tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, vključno z regionalnimi operativnimi projektnimi skupinami. S splošnega vidika so operativne projektne skupine prilagodljiv instrument, njihovo trajanje in velikost pa se precej razlikujeta. Operativne projektne skupine so dolgotrajno sodelovanje, ki zahteva veliko virov (od 4 do 150 oseb, odvisno od okoliščin posameznega primera in groženj (npr. odzivanje na situacije, v katerih je ogroženo življenje)).

V okviru tega cilja so potrebna dodatna sredstva za izpolnjevanje novih strateških in operativnih nalog iz členov 5 oziroma 6 te uredbe:

Strokovnjaki in analitiki za sledenje sredstev in finančne preiskave: zagotavljanje sledenja sredstev, **finančnega strokovnega znanja** in s tem povezanih analitičnih storitev za podporo državam članicam pri preiskavah organiziranega tihotapljenja migrantov, trgovine z ljudmi in s tem povezanih kaznivih dejanj ter **za okrepitev zasega in zaplembe premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem**, v državah izvora, tranzita in namembnih državah, vključno z državami članicami in tretjimi stranmi³¹.

Strateški analitiki in strokovnjaki za podatke: podpiranje držav članic pri preiskavah, strateškem in operativnem prednostnem razvrščanju, preprečevanju kriminala in spremljanju trendov kriminala v zvezi z organiziranim tihotapljenjem migrantov in povezanimi kaznivimi dejanji z zagotavljanjem storitev strateškega analiziranja, ki zajemajo države izvora, tranzita in namembne države, vključno z državami članicami in tretjimi državami. Europol bi moral imeti zmogljivosti za podporo organom držav članic pri ocenah ogroženosti, zgodnjem opozarjanju, analizi signalov in odkrivanja, ocenah tveganja in drugih poročilih o strateških analizah.

Specifični cilj št. 3: okrepitev Europola kot informacijskega vozlišča EU v zvezi s kaznivimi dejanji tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter popoln razvoj izmenjave informacij med državami članicami, Europolom, drugimi agencijami EU in tretjimi državami

Kot odziv na ugotovljeno vrzel zaradi nezadostne izmenjave informacij o tihotapljenju migrantov med državami članicami in Europolom je cilj okrepitev Europola kot informacijskega vozlišča EU v zvezi s kaznivimi dejanji tihotapljenja migrantov. Na ta način in v skladu z Direktivo (EU) 2023/977 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o izmenjavi informacij med organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj držav članic ter razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2006/960/PNZ **bo Europol državam članicam nudil učinkovito tehnično podporo pri uporabi aplikacije SIENA kot privzetega komunikacijskega kanala.** Europol bo v okviru svojega mandata in v skladu z obstoječimi zaščitnimi ukrepi ter v okviru interoperabilnosti EU **dosledneje in izčrpneje izvajal vpogled v informacije, ki se hranijo interno ali so shranjene v zunanjih podatkovnih zbirkah,** kot so obsežni informacijski sistemi s področja PNZ. Usklajevanje Europola in prispevek k operacijam držav članic bosta z **uporabo biometričnih podatkov** učinkovitejša in bolj ciljno usmerjena.

V podporo temu cilju bi moral Europol:

v zvezi z aplikacijo SIENA:

podpirati izvajanje spletnih storitev SIENA v državah članicah in drugih ustreznih tretjih partnerjih za operativno sodelovanje;**zagotavljati visoko razpoložljivost (99,9 %) storitev SIENA;**

31 Trenutno se v EU zaseže manj kot 2 % premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, tihotapljenje migrantov pa postaja ena najdonosnejših nezakonitih dejavnosti organiziranih hudodelskih združb. Vzporedne finančne preiskave pri preiskovanju organiziranega kriminala ne bi smele biti izjema, temveč bi morale postati pravilo. Zato bi moral imeti Europol zmogljivosti, da organe držav članic med izvajanjem preiskovalnih ukrepov podpira s storitvami sledenja sredstev in finančnih preiskav.

podpirati uvoz podatkov in vpliv na storitve višje v verigi (npr. prevajanje, ekstrakcija entitet, storitve univerzalnega formata sporočil (UMF)) in storitve nižje v verigi (npr. platforma za analizo podatkov, koncept skupne operativne analize);

nadalje izkoristiti doseg aplikacije SIENA z vključevanjem v celotno informacijsko arhitekturo (npr. uporaba podatkov SIENA v EIS (Europolov informacijski sistem) in podpornem biometričnem orodju) ter ustvariti namensko podporo za potrebe razširjene skupnosti uporabnikov (nacionalnih enot, pristojnih v zvezi s tihotapljenjem migrantov) ter nuditi ustrezno podporo državam članicam in ustreznim operativnim tretjim stranem.

Za te namene bi bilo potrebno dodatno osebje (vključno z omejenim številom izvajalcev), zlasti za delo v zvezi z zahtevami, arhitekturo, varnostjo, varstvom podatkov, razvojem, vodenjem projektov in vzdrževanjem novih zmogljivosti.

V zvezi z biometrijo:

znatno nadgraditi obstoječi sistem / nabaviti nov sistem za avtomatizirano identifikacijo prstnih odtisov (AFIS) (učinkovitost, funkcionalnost, nadgradljivost) v podporo pobudi o tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi (poleg interoperabilnosti EU);

izboljšati učinkovitost in funkcionalnost novih rešitev za prepoznavanje obraza (FACE), popolna vključitev sistema AFIS in nove rešitve FACE v delovne postopke Europolu za upravljanje podatkov;

izboljšati obstoječe biometrične delovne postopke, da bi v celoti izkoristili biometrične podatke in zmanjšali ročno delo;

razviti zmogljivosti za obdelavo profilov DNK;

revidirati sistem EIS, aplikacijo SIENA in funkcije uvoza podatkov v zvezi z biometričnimi podatki;

razviti funkcije za **iskanje biometričnih podatkov v sistemu EIS** in prek vmesnika za poizvedovanje v sistemih Europolu (QUEST);

posodobiti portal za analizo podatkov (DAP) za biometrične podatke; revidirati/vključiti zahteve za pregled in hrambo biometričnih podatkov, ki zadeva vse rešitve.

Za ta namen:

je potrebno dodatno osebje, zlasti za delo v zvezi z zahtevami, arhitekturo, varnostjo, varstvom podatkov, razvojem, vodenjem projektov in vzdrževanjem (funkcij in infrastrukture) novih zmogljivosti.

Potrebno je financiranje (proračunske odobritve) za financiranje nabave strojne in programske opreme ter najema omejenega števila izvajalcev v zvezi z nadgradnjo aplikacije SIENA in razvojem biometričnih zmogljivosti; po razvoju je potreben proračun za vzdrževanje infrastrukture in programske opreme (npr. licenc) ter podpornih strokovnih izvajalcev, zlasti na področju biometrične učinkovitosti, ki jih je treba ohraniti.

Financiranje (proračunske odobritve) za zagotavljanje finančne podpore državam članicam za povezovanje/vključevanje spletnih storitev aplikacije SIENA.

Specifični cilj št. 4: zagotovitev potrebnih orodij državam članicam za preprečevanje tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter drugih kaznivih dejanj, ki spadajo med pristojnosti Europol, ter boj proti njim.

Cilj je **okrepiti zmogljivost Europol za zagotavljanje takojšnje in operativne, tudi tehnične, podpore državam članicam** v boju proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi. Tako bodo države članice v celoti izkoristile nove koncepte **operativnih projektnih skupin, Europolovih napotitev za operativno podporo ter tehnične, forenzične in finančne podpore, ki jo zagotavlja Europol.**

Za podpiranje tega cilja so potrebna dodatna sredstva, da se:

omogočiti zaposlovanje kratkoročno napotenih nacionalnih strokovnjakov³², ki bodo državam članicam v okviru operativnih projektnih skupin nudili pomoč pri preiskavah v zvezi z organiziranim tihotapljenjem migrantov in povezanimi kaznivimi dejanji s sedeža Europol ter v državah izvora, tranzita in namembnih državah, vključno z državami članicami in tretjimi državami.

Povečati proračun za napotitve, da se omogočijo napotitve osebja Europol in gostujočih uradnikov za operativno podporo.

Povečati proračun za nepovratna sredstva za operativne projektne skupine³³.

Povečati proračun EMPACT v okviru proračuna Europol, da se omogoči okrepljena podpora, ki je na voljo prek nepovratnih sredstev visoke vrednosti, nepovratnih sredstev nizke vrednosti³⁴ ter financiranja strateških in operativnih sestankov, povezanih z dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru operativnih akcijskih načrtov EMPACT, ki jih je sprejel Svet za boj proti kriminalnim mrežam (z visokim tveganjem), ki so vpletene v tihotapljenje migrantov in trgovino z ljudmi ter kriminal na drugih ustreznih področjih in pripravljala kazniva dejanja ter onemogočanju teh.

32 Naloge nacionalnih strokovnjakov so odvisne od operativnih potreb in so opredeljene v operativnih načrtih. Vendar lahko vključujejo strokovno znanje, kar zadeva ustrezne jezike, strateške in operativne analize, spremljanje OSINT, sledenje premoženja/finančne preiskave, kibernetiko kriminaliteto, forenziko IT, nadzor in tajne operacije, ponarejanje dokumentov in druga določena področja, ki se štejejo za pomembna za nacionalne preiskovalne skupine in za podporo organom držav članic med izvajanjem preiskovalnih ukrepov na kraju samem ali na sedežu Europol.

33 Pričakuje se, da bi se lahko s pomočjo specializiranih enot za boj proti tihotapljenju migrantov v vsaki državi članici in neposrednih povezav z aplikacijo SIENA več kot podvojil obseg prispevkov, ravno tako pa tudi število operacij in operativnih projektnih skupin.

34 Europol je za večjo prožnost pomoči državam članicam v okviru EMPACT uvedel shemo financiranja, ki temelji na dveh vrstah nepovratnih sredstev: (I) nepovratnih sredstvih visoke vrednosti, ki se dodelijo na podlagi tradicionalnega razpisa za zbiranje predlogov z določenim rokom za predložitev vlog za financiranje ciljnih dejavnosti, določenih v operativnih akcijskih načrtih, in (II) nepovratnih sredstvih nizke vrednosti z odprtim postopkom za zagotavljanje kratkoročnejšega financiranja izrazito operativnih dejavnosti iz operativnih akcijskih načrtov. V zadnjih letih so postala nepovratna sredstva EMPACT izjemno priljubljena; države članice jih vse pogosteje uporabljajo in poudarjajo njihovo koristnost pri podpiranju boja proti organiziranemu kriminalu in doseganju rezultatov. Lani so bila sredstva nizke vrednosti izčrpana novembra 2022, letos pa že septembra 2023, kar je v obeh primerih povzročilo vrzel in okrnilo zmogljivosti Europol za podpiranje držav članic in njihove zmogljivosti izvajanja preiskav.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Ta predlog bo s prispevanjem k boju proti kriminalnim dejavnostim in strukturam organiziranega kriminala preprečeval smrti migrantov, zmanjšal nevarne in nedovoljene migracije, olajšal vzpostavitev trajnostne migracijske politike EU ter preprečeval izkoriščanje ljudi.

Predlog bo koristil posameznikom in družbi na splošno, saj bo izboljšal sposobnost Europolu, da podpre države članice pri boju proti kaznivim dejanjem in zaščiti državljanov EU.

Predlog bo ustvaril ekonomije obsega za uprave, saj bo posledice ciljno usmerjenih dejavnosti na vire prenesel z nacionalne ravni na raven EU. Javni organi v državah članicah bodo imeli neposredne koristi od predloga zaradi ekonomij obsega, ki bodo omogočile prihranke pri upravnih stroških.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Specifični cilj št. 1: krepitev Europolu in njegovega Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov kot središča za preiskovalne in operativne ukrepe na ravni EU ter strateško analizo

Število/delež skupnih strateških poročil o tihotapljenju migrantov z drugimi agencijami EU [cilj 90 %]

Število/delež skupnih operativnih poročil o tihotapljenju migrantov z drugimi agencijami EU [cilj 70 %]

Število operativnih poročil, ki jih predloži EMSC

Število operacij, ki jih podpira EMSC

Specifični cilj št. 2: okrepitev sodelovanja in usklajevanja med državami članicami, Europolom in drugimi agencijami Unije

Število preiskav tihotapljenja migrantov, pri katerih je Europol podprl vzporedno finančno preiskavo

Število zgodnjih opozoril v zvezi s tihotapljenjem migrantov

Število preiskav tihotapljenja migrantov, ki jih usklajuje Eurojust in pri katerih Eurojust opravi poizvedbe v informacijah Europolu, kadar je to pravno mogoče [izhodišče 0, cilj 100 %]

Delež preiskav tihotapljenja migrantov, ki jih usklajuje Europol in pri katerih Europol opravi poizvedbe v informacijah, posredovanih Eurojustu, kadar je to pravno mogoče [izhodišče 0, cilj 100 %]

Število sporočil SIENA, izmenjanih med Europolom in Frontexom v zvezi s tihotapljenjem migrantov

Število sporočil SIENA, izmenjanih med Europolom in Eurojustom v zvezi s tihotapljenjem migrantov

Število novih skupnih preiskovalnih skupin v zvezi s tihotapljenjem migrantov, ki jih podpira Europol

Specifični cilj št. 3: okrepitev Europola kot informacijskega vozlišča EU v zvezi s kaznivimi dejanji tihotapljenja migrantov in popoln razvoj izmenjave informacij med državami članicami, Europolom, drugimi agencijami EU in tretjimi državami

Število nacionalnih specializiranih storitev, povezanih z aplikacijo SIENA [cilj 27]

Delež uradnikov za zvezo za priseljevanje v tretjih državah, povezanih z aplikacijo SIENA [cilj 100 %]

Delež sporočil SIENA, prejetih od uradnikov za zvezo za priseljevanje v tretjih državah c [cilj 100 %]

Delež sporočil SIENA, povezanih s tihotapljenjem migrantov in osebnimi subjekti, pri katerih so biometrični podatki povezani [ni cilja]

Delež sporočil SIENA med državami članicami, povezanih s tihotapljenjem migrantov, ki so bila posredovana tudi Europolu [izhodišče 2019: 48 %, cilj: 90]

Delež sporočil SIENA med državami članicami, povezanih s tihotapljenjem migrantov, ki jih je Europol prejel in navzkrižno preveril [cilj 100 %]

Delež sporočil SIENA med državami članicami, povezanih s tihotapljenjem migrantov, ki jih je Europol prejel in navzkrižno preveril ter na podlagi katerih je bila vzpostavljena povezava [brez cilja]

Delež sporočil SIENA med državami članicami, ki vsebujejo biometrične informacije in so povezana s tihotapljenjem migrantov ter jih je Europol prejel in uporabil za navzkrižno preverjanje [cilj 100 %]

Delež sporočil SIENA med državami članicami, ki vsebujejo biometrične informacije in so povezana s tihotapljenjem migrantov ter jih je Europol prejel in uporabil za navzkrižno preverjanje ter na podlagi katerih je bila vzpostavljena povezava [brez cilja]

Število novih osebnih subjektov, povezanih s tihotapljenjem migrantov, jih države članice naložijo v Europolov informacijski sistem Delež teh osebnih subjektov, naloženih z biometričnimi podatki

Število novih primerov tihotapljenja migrantov [izhodišče 2022: 4 889; brez cilja]

Število novih osumljencev tihotapljenja migrantov [izhodišče 2019: 10 989; brez cilja]

Število zaprosil Europola za sprožitev preiskave tihotapljenja migrantov [ni cilja]

specifični cilj št. 4: zagotovitev potrebnih orodij državam članicam za preprečevanje tihotapljenja migrantov in drugih kaznivih dejanj, ki spadajo med pristojnosti Europola, ter boj proti njim

Število dni (skupnega) ukrepanja, ki jih usklajuje/podpira EMSC

Število operativnih projektnih skupin, ustanovljenih v zvezi s tihotapljenjem migrantov

Število operativnih projektnih skupin, ustanovljenih v zvezi s trgovino z ljudmi

Število identificiranih aktivnih zelo pomembnih ciljev [izhodišče 2022: 24: brez cilja]/število zelo pomembnih ciljev, ki so bili aretirani zaradi tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ali katerih delovanje je bilo onemogočeno
Število držav članic, ki sodelujejo v projektni skupini o tihotapljenju migrantov ali trgovini z ljudmi
Število napotitev gostujočih uradnikov (število mesecev napotitve)
Število izbranih kratkotrajno napotenih nacionalnih strokovnjakov
Število prošelj in število napotitev za operativno podporo v zvezi s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi
Količina vsebine v zvezi s tihotapljenjem migrantov, trgovino z ljudmi in drugimi povezanimi kaznivimi dejanji, ki jo je ocenila enota za prijavljanje internetnih vsebin
Število prejetih vlog za nepovratna sredstva za operativne projektne skupine v zvezi s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi
Število operativnih ukrepov, razvitih in podprtih v okviru ustreznih operativnih akcijskih načrtov EMPACT
Število predloženih, obdelanih in odobrenih vlog za nepovratna sredstva EMPACT (visoke in nizke vrednosti) s podrobnostmi o znesku prevzetih obveznosti na področju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi
Europol v skladu s členom 28 okvirne finančne uredbe in za zagotovitev dobrega finančnega poslovanja že spremlja napredek pri doseganju svojih ciljev s kazalniki uspešnosti. Agencija ima trenutno 18 ključnih kazalnikov uspešnosti, ki jih dodatno dopolnjuje 56 kazalnikov korporativne uspešnosti. O teh kazalnikih se poroča v konsolidiranem letnem poročilu o dejavnostih Europa, ki vključuje jasno spremljanje ciljev do konca leta in primerjavo s prejšnjim letom. Ti kazalniki bodo po sprejetju predloga po potrebi prilagojeni.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje zakonodajne pobude, zlasti specifičnega cilja št. 3, so potrebni tehnični in postopkovni ukrepi na ravni EU in nacionalni ravni, ki bi jih bilo treba uvesti z začetkom veljavnosti revidirane zakonodaje.

(i) Države članice do 12. decembra 2024 izpolnijo obveznosti iz direktive o izmenjavi informacij, ki zadevajo popolno interoperabilnost njihovih platform za izmenjavo informacij o kaznivih dejanjih, središče katerih so njihove nacionalne enotne kontaktne točke, in nemoteno delovanje njihovih sistemov vodenja zadev (CMS).

(ii) Države članice bodo v obdobju 2025–2027 postopoma posodabljele svoje notranje operativne postopke in v skladu s tem uporabljale komunikacijska sredstva (povezave SIENA) in orodja (orodja za nalaganje podatkov in orodje QUEST) na centralni ravni (enotne

kontaktne točke, specializirane nacionalne enote) in na terenu (uradniki za priseljevanje v tretjih državah), da bi izboljšale učinkovitost izmenjave informacij o tihotapljenju migrantov in zmožnost zagotavljanja informacij Europolu v velikem obsegu in med preiskavami ter da bi v zvezi s tem izvajale vpogled v Europolovih informacijah. Take posodobitve in nadgradnje bi se zlasti osredotočile na biometrične podatke.

Europol nadgradi svoje tehnične zmogljivosti na obeh področjih biometrije in izmenjave informacij (glej specifične ukrepe v okviru specifičnega cilja št. 3)

(iii) Do leta 2026: nadgradnja sistema AFIS in rešitve FACE ter zmogljivosti DNK

(iv) Do leta 2027: avtomatizacija biometričnih delovnih postopkov, uvoz biometričnih podatkov, tudi prek aplikacije SIENA, portala DAP in vmesnika QUEST

Ustrezne vire, zlasti človeške vire, bi bilo treba sčasoma povečati v skladu s povečanim povpraševanjem po storitvah Eurola.

Po začetku uporabe se bodo dejavnosti začele izvajati postopoma, da bi sledile pričakovanemu postopnemu povečanju zahtev po storitvah in dejavnostih Eurola ter času, ki je potreben za absorpcijo novih virov.

- 1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Strukture organiziranega kriminala, ki lahko izvajajo kompleksne operacije, ki zajemajo vse vrste storitev tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi, predstavljajo **veliko tveganje za varnost Evrope**. V skladu z oceno ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (EU SOCTA) se približno **50 % mrež, ki se ukvarjajo s tihotapljenjem migrantov, ukvarja z več različnimi kriminalnimi dejavnostmi**, saj so vpletene tudi v trgovino z ljudmi, trgovino s prepovedanimi drogami, goljufije na področju trošarin, trgovino s strelnim orožjem in pranje denarja. Te kriminalne dejavnosti pa so nadnacionalne narave. Torej jih ni mogoče uspešno preprečevati samo z ukrepanjem na nacionalni ravni. Zato se države članice odločajo za sodelovanje v okviru EU, zlasti prek Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT)³⁵, da bi se spopadle z grožnjami, ki jih predstavljajo te oblike hudih kaznivih dejanj.

Poleg tega je treba **delu nacionalnih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj nameniti učinkovito podporo na ravni EU** tudi zaradi spreminjajočih se varnostnih groženj, ki so posledica tega, kako storilci kaznivih dejanj izkoriščajo prednosti, ki jih prinašajo **digitalizacija**, globalizacija in mobilnost. Ukrepanje EU je uspešen in učinkovit način za krepitev podpore državam članicam v boju proti tihotapljenju migrantov, ki ostaja resen izziv in terja nenehno, usklajeno in skupno nadaljnjo ukrepanje.

Predlog bo ustvaril pomembne ekonomije obsega na ravni EU, saj se bodo naloge in storitve, ki se lahko učinkoviteje izvajajo na ravni EU, prenesle z nacionalne ravni na Europol. Predlog zato zagotavlja učinkovite rešitve za izzive, ki jih zaradi njihove nadnacionalne narave sploh ni mogoče obravnavati na nacionalni ravni.

35 <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/empact>

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Predlog temelji na potrebi po obravnavi **tihotapljenja migrantov kot dinamične, prožne in vse bolj zapletene kriminalne dejavnosti, ki vpliva na notranjo varnost EU.**

Trg storitev tihotapljenja migrantov v Evropsko unijo in znotraj nje dosega nove razsežnosti zaradi pojava novih in zaostrovanja obstoječih kriz, zlasti gospodarskih recesij, okoljskih izrednih razmer, ki jih povzročajo podnebne spremembe, ter konfliktov in demografskega pritiska v številnih državah izvora.

Tihotapljenje migrantov je kaznivo dejanje, ki poteka po vsem svetu ter ogroža življenja migrantov in celovitost mednarodnih meja. Za organizirane kriminalne združbe je to **donosna vrsta kriminalne dejavnosti**, ki EU v zadnjih letih predstavlja velik humanitarni in varnostni izziv.

Te spreminjajoče se varnostne grožnje zahtevajo učinkovito podporo na ravni EU za delo nacionalnih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj.

Ta predlog temelji tudi na pridobljenih izkušnjah in napredku, doseženem po prenovitvi akcijskega načrta EU za boj proti tihotapljenju migrantov (2021–2025), ki za preiskovanje in pregon mrež za tihotapljenje migrantov krepi nadaljnje operativno sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami EU in organi EU za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj.

Poleg tega predlog upošteva priporočila Evropskega računskega sodišča iz njegovega posebnega poročila iz leta 2021 o podpori Europolu v boju proti tihotapljenju migrantov.

Prejšnji pregledi mandata Europolu in vse večje povpraševanje držav članic po njegovih storitvah ter ključna vloga Europolu v arhitekturi notranje varnosti EU so pokazali tudi, da je treba **naloge Europolu podpreti z ustreznimi finančnimi in človeškimi viri.**

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Predlog je odgovor na hitro spreminjajočo se varnostno krajino, saj bo Europol na podlagi predloga opremljen s potrebnimi zmogljivostmi in orodji za učinkovito podporo državam članicam v boju proti tihotapljenju migrantov, trgovini z ljudmi in drugim oblikam hudih kaznivih dejanj. Predlog je popolnoma v skladu s tem, kar je predsednica Ursula von der Leyen napovedala v svojem **govoru o stanju v Uniji leta 2023 glede „nove zakonodaje in nove strukture upravljanja“ za boj proti tihotapcem migrantov.** Prav tako je popolnoma v skladu z **delovnim programom Komisije za leto 2024**, v katerem je bila napovedana zakonodajna pobuda do konca leta 2023 za „posodobitev pravnega okvira za boj proti tihotapljenju migrantov, da bi zagotovili potrebna pravna in operativna orodja za odzivanje na nov način delovanja tihotapcev“. Končno je popolnoma v skladu s **pismom, poslanim vsem voditeljem držav ali vlad pred zasedanjem Evropskega sveta** (26. in 27. oktobra), v katerem je predsednica Ursula von der Leyen napovedala, da bo „Komisija konec naslednjega meseca [novembra] pripravila predloge za posodobitev našega zakonodajnega okvira, da bi okrepili naše skupno ukrepanje na področju tihotapljenja migrantov, z močnim poudarkom na čim večjem učinku Europolu“.

Ta predlog je prav tako v celoti skladen z večletnim finančnim okvirom, saj podpira nekatere dejavnosti za boj proti tihotapljenju, načrtovane v delovnem programu tematskega instrumenta v okviru Sklada za notranjo varnost za leta 2023, 2024 in 2025. Komisija bo leta 2025 objavila razpis za okrepitev preprečevanja tihotapljenja migrantov in boja proti njemu z vzpostavitvijo

skupnih operativnih partnerstev. Ta dejavnost bo okrepila strukturirano sodelovanje med organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, pravosodnimi organi ter drugimi zadevnimi službami sodelujočih držav članic in tretjih držav.

S prispevanjem k onemogočanju kriminalnih dejavnosti ta predlog podpira tudi cilje strategije EU za varnostno unijo ter strategij EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025 in za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2021–2025, ki se bodo izvajale v popolni sinergiji.

Zagotavljanje odločnega evropskega odziva na tihotapljenje migrantov v EU in zunaj nje je tudi bistven del celovitega pristopa k migracijam, določenega v **novem paktu o migracijah in azilu**.

Predlog bo ustvaril tudi **sinergije z dejavnostmi agencij Unije**, zlasti z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, Eurojustom in po potrebi drugimi ustreznimi organi ali agencijami Unije v skladu z njihovimi pooblastili in pristojnostmi, s čimer se bo okrepilo splošno sodelovanje z Europolom.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Od leta 2022 in zadnje revizije mandata Europa se nadaljuje trend v smeri eksponentne rasti podatkovnih tokov agencije in povpraševanja po njenih storitvah, zlasti v zvezi s tihotapljenjem migrantov, kar je privedlo do letnega povečanja proračuna in števila zaposlenih, ki je preseglo prvotno načrtovano raven. Ker bo predlog v uredbo o Europolu uvedel pomembne nove naloge in bo poleg tega pojasnil, kodificiral in podrobno opredelil druge naloge in orodja, s čimer se bodo zmogljivosti Europa v okviru Pogodb razširile, ga ni mogoče izvesti s sedanjo ravno virov. Predlog je treba podpreti s finančnimi in človeškimi okrepitevami.

Proračunski učinek dodatnih finančnih sredstev bo delno na voljo iz razlike do zgornje meje ter proračunske izravnave s programi Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko ter SNV.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno**

- ☐ trajanje predloga/pobude od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL.

☒ **Časovno neomejeno**

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma 2025 in 2027,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini izvrševanja proračuna³⁶

☐ **Neposredno upravljanje** – Komisija prek

- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☒ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☒ organom iz členov 70 in 71,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

Opombe

36 Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Spremljanje predloga in poročanje o njem bosta sledila načelom iz uredbe o Europolu³⁷ in finančne uredbe³⁸ ter bosta v skladu s skupnim pristopom glede decentraliziranih agencij³⁹.

Europol mora Komisiji, Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto poslati enotni programski dokument, ki vsebuje večletne in letne delovne programe ter načrtovanje virov. Dokument določa cilje, pričakovane rezultate in kazalnike uspešnosti za spremljanje doseganja ciljev in rezultatov. Europol mora upravnemu odboru predložiti tudi konsolidirano letno poročilo o dejavnostih. To poročilo vključuje zlasti informacije o doseganju ciljev in rezultatov, določenih v enotnem programskem dokumentu. Poročilo je prav tako treba poslati Komisiji, Evropskemu parlamentu in Svetu.

Poleg tega mora Komisija, kot je navedeno v členu 68 uredbe o Europolu, naročiti oceno Europa do 29. junija 2027 in nato vsakih pet let. Ta ocena bo ocenila zlasti učinek, uspešnost in učinkovitost Europa in njegovih delovnih praks. Ocenjevalna poročila je treba predložiti specializirani skupini za skupni parlamentarni nadzor, ki politično spremlja dejavnosti Europa pri izpolnjevanju njegovih nalog, tudi v zvezi z učinkom teh dejavnosti na temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb. Poročila se predložijo tudi Svetu, nacionalnim parlamentom in upravnemu odboru Europa. Po potrebi se glavne ugotovitve ocenjevalnih poročil objavijo.

Da bi bilo mogoče redno spremljati informacije, ki jih zagotovijo države članice, bo Europol poleg tega letno poročal Komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu in nacionalnim parlamentom o informacijah, ki jih zagotovi vsaka država članica, če gre za informacije, ki jih Europol potrebuje za izpolnjevanje svojih ciljev, vključno z informacijami, ki se nanašajo na oblike kaznivih dejanj, katerih preprečevanje ali zatiranje se štejeta za prednostno nalogo Unije. Poročila se pripravijo na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih ocenjevalnih meril, ki jih določi upravni odbor Europa.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Glede na to, da predlog vpliva na letni prispevek EU Europolu, se bo proračun EU izvrševal prek posrednega upravljanja.

³⁷ Uredba (EU) 2016/794.

³⁸

³⁸ https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/decision_of_the_europol_management_board_on_the_adoption_of_the_financial_regulation_applicable_to_europol.pdf

³⁹ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf

Na podlagi načela dobrega finančnega poslovanja se proračun Europolu izvršuje v skladu z uspešno in učinkovito notranjo kontrolo. Europol mora zato izvajati ustrezno strategijo kontrol, usklajeno med ustreznimi akterji, ki so vključeni v verigo kontrol.

Kar zadeva naknadne kontrole, je Europol kot decentralizirana agencija zlasti predmet:

- notranje revizije, ki jo izvaja služba Komisije za notranjo revizijo,
- letnih poročil Evropskega računskega sodišča, ki vsebujejo izjavo o zanesljivosti računovodskih izkazov ter zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij,
- letne razrešnice, ki jo podeli Evropski parlament,
- morebitnih preiskav, ki jih vodi urad OLAF zlasti za zagotovitev, da se sredstva, dodeljena agencijam, ustrezno porabijo.

GD HOME bo kot GD, ki partnersko sodeluje z Europolom, izvajal svojo strategijo kontrol nad decentraliziranimi agencijami, da bi zagotovil zanesljivo poročanje v okviru svojega letnega poročila o dejavnostih. Čeprav so decentralizirane agencije v celoti odgovorne za izvrševanje svojega proračuna, je za redno plačevanje letnih prispevkov, ki jih določi proračunski organ, odgovoren GD HOME.

Nazadnje, evropski varuh človekovih pravic zagotavlja dodatno raven nadzora in odgovornosti pri Europolu.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Ugotovljena so naslednja tveganja:

- obremenjeni operativni viri zaradi vse večjih operativnih potreb držav članic in nenehno razvijajočih se kriminalnih dejavnosti na področju tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi,
- razdrobljenost osnovne dejavnosti Europolu zaradi podvajanja nalog in zahtev,
- neustrezne ravni finančnih in človeških virov za usklajevanje operativnih potreb,
- pomanjkanje virov IKT, kar povzroča zamude pri potrebnem razvoju in posodobitvah osnovnega sistema.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Komisija poroča o razmerju med „stroški kontrol/plačili v zvezi s pooblaščenimi subjekti za posredno upravljanje in decentraliziranimi agencijami, vključno z Europolom“, ki za leto 2022 znaša 0,12 %.

Evropsko računsko sodišče je potrdilo zakonitost in pravilnost letnih računovodskih izkazov Europolu za leto 2022, kar pomeni stopnjo napake pod 2 %. Nič ne kaže na to, da se bo stopnja napake v prihodnjih letih poslabšala.

Poleg tega člen 80 Europolove finančne uredbe določa možnost, da agencija oddelek za notranjo revizijo deli z drugimi organi Unije, ki delujejo na istem področju politike, če oddelek za notranjo revizijo enega organa Unije ni stroškovno učinkovit.

--

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Ukrepi, povezani z bojem proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim, so med drugim navedeni v členu 66 uredbe o Europolu in pod naslovom X Europolove finančne uredbe.

Europol zlasti sodeluje pri dejavnostih za preprečevanje goljufij Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), Komisijo pa brez odlašanja obvešča o primerih domnevnih goljufij in drugih finančnih nepravilnosti – v skladu s svojo notranjo strategijo za boj proti goljufijam.

Upravni odbor je na seji marca 2022 odobril revidirano strategijo Europolu za boj proti goljufijam za obdobje 2022–2024.

Poleg tega je GD HOME kot partnerski GD razvil in uvedel lastno strategijo za boj proti goljufijam na podlagi metodologije, ki jo je zagotovil urad OLAF. Strategija se uporablja za decentralizirane agencije, vključno z Europolom.

Poleg tega je GD HOME razvil lastno strategijo za boj proti goljufijam na podlagi metodologije, ki jo je zagotovil urad OLAF, in jo izvaja od leta 2013.

Na podlagi razpoložljivih informacij je GD HOME v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2022 ugotovil, da so vzpostavljeni ukrepi za boj proti goljufijam na splošno učinkoviti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ⁴⁰	držav Efte ⁴¹	držav kandidatk in potencialni h kandidatk ⁴²	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
5	12 10 01	dif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

40 Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

41 Efte: Evropsko združenje za prosto trgovino.

42 Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	5	Varnost in obramba				
Europol		2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Odobritve za Europol SKUPAJ	obveznosti	—	15,758	19,678	13,457	48,892
	plačila	—	15,758	19,678	13,457	48,892

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	Upravni odhodki				
GD HOME		2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
• Človeški viri	☐	—	0,132	0,435	0,606	1,173
• Drugi upravni odhodki	☐	0,002	0,002	0,002	0,002	0,008
GD HOME SKUPAJ	odobritve	0,002	0,134	0,437	0,608	1,181
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,002	0,134	0,437	0,608	1,181
		2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKAOV 1 do 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	0,002	15,892	20,115	14,065	50,073
	plačila	0,002	15,892	20,115	14,065	50,073

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za Europol

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

zneski v milijonih EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Cilji in realizacije	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
↓	vrsta	stroški	stroški	stroški	stroški	stroški
SPECIFIČNI CILJ št. 1: krepitev Europolu in njegovega Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov kot središča za preiskovalne in operativne ukrepe na ravni EU ter strateško analizo						
realizacija	Okrepitev EMSC in drugih subjektov, povezanih s tihotapljenjem migrantov	—	1,186	2,628	2,673	6,487
Seštevek za specifični cilj št. 1		—	1,186	2,628	2,673	6,487
SPECIFIČNI CILJ št. 2: okrepitev sodelovanja in usklajevanja med državami članicami, Europolom in drugimi agencijami Unije						
realizacija	Vzpostaviti strukturo upravljanja za učinkovito medagencijsko sodelovanje, usmerjanje in usklajevanje	—	0,075	0,242	0,410	0,727
Seštevek za specifični cilj št. 2		—	0,075	0,242	0,410	0,727
SPECIFIČNI CILJ št. 3: okrepitev Europolu kot informacijskega vozlišča EU v zvezi s kaznivimi dejanji tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi ter popoln razvoj izmenjave informacij med državami članicami, Europolom, drugimi agencijami EU in tretjimi državami						
– realizacija	Biometrija – razvoj sistemov in nadgradnja aplikacije SIENA (strojna in programska oprema, svetovanje)	—	8,765	9,526	3,372	21,662
– realizacija	Integracije v zvezi z aplikacijo SIENA (mrežna aplikacija za varno izmenjavo informacij)	—	1,137	1,345	0,876	3,358
Seštevek za specifični cilj št. 3		—	9,902	10,871	4,248	25,021
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 4: zagotovitev potrebnih orodij Europolu za preprečevanje tihotapljenja migrantov in drugih kaznivih dejanj, ki spadajo med pristojnosti Europolu, ter boj proti njim						
– realizacija	Nepovratna sredstva EMPACT – tihotapljenje migrantov in s tem povezana kazniva dejanja	—	2,000	2,000	2,000	6,000
– realizacija	Nepovratna sredstva za operativne projektne skupine	—	2,000	3,000	3,000	8,000
– realizacija	podpora operativnim projektnim skupinam na področju tihotapljenja migrantov	—	0,595	0,938	1,125	2,658
Seštevek za specifični cilj št. 4		—	4,595	5,938	6,125	16,658
SKUPAJ za cilja 1 in 4		—	15,758	19,678	13,457	48,892

Po potrebi zneski odražajo vsoto prispevka Unije Agenciji in drugih prihodkov Agencije (pristojbin in stroškov).

3.2.3. Ocenjene posledice za človeške vire Europol

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v milijonih EUR (na tri decimalna mesta natančno). Po potrebi zneski odražajo vsoto prispevka Unije Agenciji in drugih prihodkov Agencije (pristojbin in stroškov).

	2025	2026	2027	SKUPAJ
Začasni uslužbenci (razredi AD)	0,298	1,014	1,759	3,072
Začasni uslužbenci (razredi AST)	0	0	0	0
Pogodbeni uslužbenci	0,265	1,026	1,872	3,162
Napoteni nacionalni strokovnjaki	0,595	0,938	1,125	2,658
SKUPAJ⁴³	1,158	2,978	4,757	8,892

Potrebe po osebju (EPDČ):⁴⁴

	2025	2026	2027	SKUPAJ
Začasni uslužbenci (razredi AD)	3	7	10	10
Začasni uslužbenci (razredi AST)	0	0	0	0
Pogodbeni uslužbenci	5	14	20	20
Napoteni nacionalni strokovnjaki	11	17	20	20
SKUPAJ	19	38	50	50

Podrobnosti o povečanju števila osebja:

Specifični cilj	Dodatno osebje	Dodelitev znotraj Europol
Specifični cilj št. 1	Dodatno osebje, potrebno za podporo Evropskemu centru za boj proti tihotapljenju ter povečanje števila operativnih projektnih skupin, ki jih podpira Europol, in drugih preiskav organiziranega tihotapljenja migrantov in povezanih kaznivih dejanj, da se zajame spletna razsežnost preiskav ter zagotovi tehnična in forenzična podpora z	Direktorat za operacije

⁴³ Število osebja, izračunano na podlagi povprečnih stroškov na enoto osebja, ki se uporabijo za oceno finančnih posledic zakonodajnega predloga, prilagojeno glede na korekcijski koeficient za Nizozemsko (111,8 %).

⁴⁴ Povečanje števila zaposlenih Europol, omenjeno v predlogu, se bo izravnilo z zmanjšanjem prihodnje okrepitve osebja agencije FRONTEX. Agenciji se bosta dogovorili o konkretnih podrobnostih prenosa ob upoštevanju meril in časovnega okvira, ki jih določita sozakonodajalca.

	zagotavljanjem ekstrakcije in obdelave obsežnih in zapletenih naborov podatkov, pridobljenih od držav članic in tretjih držav. Ocenjene potrebe po EPDČ – dodatni EPDČ, ki jih je treba zaposliti na leto (nekumulativno): Preiskovalni strokovnjaki in analitiki podatkov: leto 2025: +3; 2026: +4; 2027: +4 Strokovnjaki za OSINT/spremljanje medijev: leto 2025: +1; 2026: +2; 2027: +2 Specialisti za forenziko, dešifriranje in podatke: leto 2025: +1; 2026: +2; 2027: +1	
Specifični cilj št. 2	Dodatno osebje za zagotavljanje sledenja premoženja, finančnega strokovnega znanja in s tem povezanih analitičnih storitev v podporo preiskavam držav članic v zvezi z organiziranim tihotapljenjem migrantov, trgovino z ljudmi in povezanimi kaznivimi dejanji. Poleg tega pa tudi podpiranje držav članic pri preiskavah, strateškem in operativnem prednostnem razvrščanju, preprečevanju kriminala in spremljanju trendov kriminala v zvezi z organiziranim tihotapljenjem migrantov in povezanimi kaznivimi dejanji z zagotavljanjem storitev strateškega analiziranja. Ocenjene potrebe po EPDČ – dodatni EPDČ, ki jih je treba zaposliti na leto (nekumulativno): Strokovnjaki in analitiki za sledenje sredstev in finančne preiskave: leto 2025: +1; 2026: +1; 2027: +1 Strateški analitiki in strokovnjaki za podatke: leto 2025: +1; 2026: +2; 2027: +1	Direktorat za operacije
Specifični cilj št. 3	Dodatno osebje za zagotavljanje učinkovite tehnične podpore državam članicam za uporabo aplikacije SIENA	Direktorat za zmogljivosti

	kot privzetega komunikacijskega kanala Ocenjene potrebe po EPDČ – dodatni EPDČ, ki jih je treba zaposliti na leto (nekumulativno): leto 2025: 0; 2026: +1; 2027: 0 Dodatno osebje za delo v zvezi z zahtevami, arhitekturo, varnostjo, varstvom podatkov, razvojem, vodenjem projektov in vzdrževanjem (funkcij in infrastrukture) novih biometričnih zmogljivosti. Ocenjene potrebe po EPDČ – dodatni EPDČ, ki jih je treba zaposliti na leto (nekumulativno): leto 2025: +1; 2026: +1; 2027: 0	
Specifični cilj št. 4	Dodatno osebje (kratkoročno napoteni nacionalni strokovnjaki), ki bo državam članicam v okviru operativnih projektnih skupin nudilo pomoč pri preiskavah zlasti v zvezi z organiziranim tihotapljenjem migrantov in povezanimi kaznivimi dejanji s sedeža Europolu ter v državah izvora, tranzita in namembnih državah, vključno z državami članicami in tretjimi državami. Ocenjene potrebe po EPDČ – dodatni EPDČ, ki jih je treba zaposliti na leto (nekumulativno): leto 2025: +11; 2026: +6; 2027: +3	Direktorat za operacije

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih za matični GD

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v celih številkah (ali na največ eno decimalno mesto natančno)

	2024	2025	2026	2027
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)				
20 01 02 01 in 20 01 02 02 (sedež in predstavništva Komisije)		1	3	3
20 01 02 03 (delegacije)				
Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) ⁴⁵				
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)		1	1	1
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)				
SKUPAJ		2	4	4

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	— Izvajanje novih ukrepov za preprečevanje tihotapljenja migrantov, vključno z okrepljenim dialogom s pravnimi subjekti, za katere se sumi, da se uporabljajo za tihotapljenje migrantov, kot je določeno v predlogu direktive o preprečevanju pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju v Uniji ter boju proti njej. — Zagotovitev delovanja novega okvira upravljanja, vzpostavljenega v Evropskem centru za boj proti tihotapljenju migrantov, kot je določeno v predlogu uredbe o boju proti tihotapljenju migrantov. — Izboljšanje spremljanja, zbiranja, analiziranja in izmenjave informacij in podatkov o preprečevanju, pravosodnem odzivu in odzivu organov kazenskega pregona na področju tihotapljenja migrantov, zagotovitev prispevka k oblikovanju politike na podlagi dokazov, kot je določeno v predlogu direktive o preprečevanju pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju v Uniji in boju proti njej ter predlogu uredbe o boju proti tihotapljenju migrantov.
Zunanji sodelavci	Podpora okrepljenemu operativnemu okviru Europolu, ki podpira države članice na področju tihotapljenja migrantov, organizaciji in delovanju ustreznih operativnih projektov skupin, Europolovim napotitvam za operativno podporo in dejavnostim v okviru EMPACT, kot je določeno v predlogu uredbe o boju proti tihotapljenju migrantov.

⁴⁵ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*

- ☐ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☒ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Proračunski učinek dodatnih finančnih sredstev bo delno na voljo iz razlike do zgornje meje (20 milijonov EUR) ter proračunske izravnave s programi Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko ter SNV.

- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira⁴⁶.

3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*

- V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

46 Glej člena 12 in 13 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za druge prihodke.
 - navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐